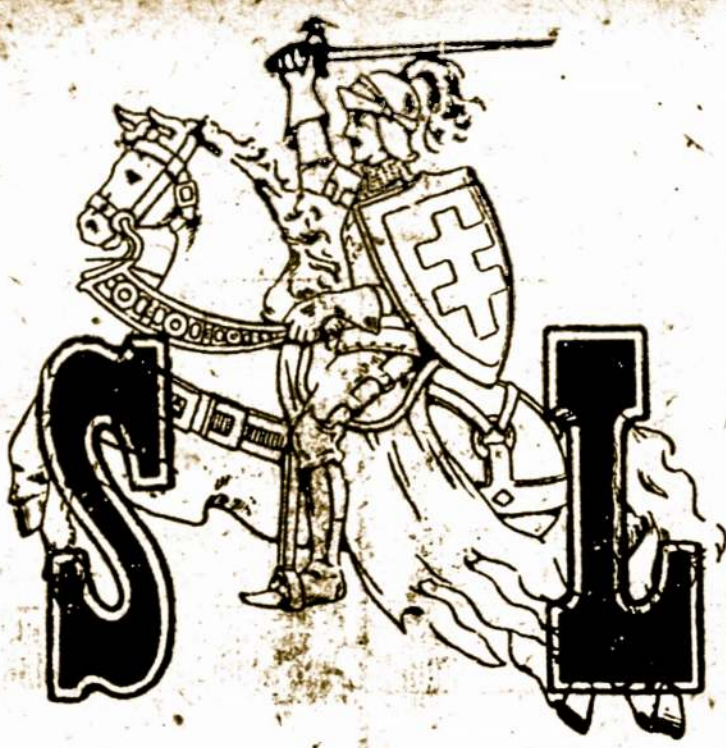

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 52

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 27 d. Gruodžio (Dec.), 1923 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. IX.

RUSIJOS PROPAGANDA SUVIENTOSE VALSTIJOSE UŽ RUSIJOS NEPRIPAŽINIMĄ, SIBYRE SUKILIMAS PRIEŠ SOVIETŲ VALDŽIĄ

Meksikos sukilėliai užėmė miestą San Markos. Suvienytos Valstijos atmetė Rusijos prašymą ją pripažinti egzistuojančia valstybe. Fordas nebus konkurentu Coolidge'ui rinkimuose. Hinijoj sukilimai prieš "amerikonus". Grekijos karalius prašalintas iš Grekijos ir apsigyvent iškeliavo į Rumuniją.

SUVIENTOS VALSTIJOS ATMETĖ PRAŠYMĄ.

Washington, D. C. Rusija atsiuntė Suvienytų Valstijų valdžiai prašymą, kad šios užmegstų prietelstės ryšius su Maskvos valdžia ir pripažintų Rusiją, kaip valstybę, su dabartine valdžia. Valstybės ministeris Hughes Rusijai, vardu užrubežinių reikalų ministerio Čičerin, atsakė, jog Rusija kol nesiliaus variusi savo propagandą Suv. Valstijose, šios nemato reikalo mindžiot savo principus, ir Rusiją pripažinti.

RUSIJOS PROPAGANDA SUV. VALSTIJOSE.

Washington, D. C. Valstybės ministeris Hughes skelbia, jog Suvienytose Valstijose Rusijos agentai gavo iš Maskvos prisakymą gyvai ir energiškai veikti sukilimų revoliucijos, nupilest rankas, kol Washingtone ant Baltojo rimo bus iškelta raudona vėliava. Agentams yra prisakyta tvirt savo būrius po dešimtį ypatų burin ir atlaikius laikas nuo laiko pasitarimus, plėsti revoliucijos propagandą, pirmiausia tarp geležinkelių darbininkų, paskui tarp angliakasių, audėjų ir kitų, kad tie sukiltų ir paskelbtų "sovietų valdžią".

ČIČERINAS JUOKIASI IŠ ATSAKYMO.

Moskva, Rusijoj. Rusijos užrubežinių reikalų ministeris Čičerin gavęs iš Suv. Valstijų valstybės ministerio atsakymą, kad Rusija nebus pripažinta, jis prieš korespondentus pasijuokė iš tokio atsakymo, ir pasakė, kad užtai Suvienytoms Valstijoms bus atsimokėta revoliucijos išsaukimu. Sako, tam dideli buriai darbuojasi New Yorke, o visus planus dirba Petrograde komunistų internacionalo pirmininkas Zinoviev, talkoje su komunistų partijos vadu Steklov.

SIBYRE SUKILIMAI PRIEŠ VALDŽIĄ.

Harbin, Sibyre. Vladivostoke, Nikolske, Kabarovske sukilo komunistų kareiviai prieš savo valdžią, kuomet kariumenė pasiūstą rinkti iš gyventojų mokesčius ir rekvizuot drabužius. Sukilimus pradėjo gyventojai, paskui prie jų prisidėjo "baltosios kariumenės" šalininkai ir ištiko kruvini mušiai abiejose pusėse. Artilerijos ir kavalerijos oficerai užmušę ko-

misarus, perėjo sukilėlių pusei, kad jiems padėjus. Kareiviai sugriovė kalėjimus tikėjosi gaut daugiau pagelbos iš kalinių, bet tie pabėgę pasislėpė giriose.

SUKILIMAI KURIASI IR KITUR.

Vladivostok, Sibyre. Sukilimai prasidėjo ir Trans-Baikale, kur kazokai, vedami oficerio Širavievo, renka ginklus gyventojams, kad sudarius minias kovotojų prieš komisarų sauales ir jų siunčiamą kariumenę. Sukilimams priežastis davė žiaurus pasielgiams valdininkų, atėjusių rekvizuot kariumenei žmonių turtus. Japonijos konsulata su visu savo štabu išsikraustė. Pavojus matosi didelis likuosiems.

MEKSIKOS SUKILĖLIAI PAĖMĖ MIESTĄ.

Vera Cruz, Meksikoj. Po ilgų mušių tarp sukilėlių ir lojalios kariumenės prie miesto San Marko, lojalistai priversti buvo pasitraukti iš ilgai geelžinkelio, vedančio į Meksiko miestą, valstybės sostinę. Lojalistų štabas iš San Marko iškraustytas į Huamantala, 10 mylių į šiaurę, Meksiko link. Sukilėliai, kiek lojalistų žvalgai sužinojo, turi 22,000 gerai ginkluotos kariumenės ir keilolika orlaivių. Prezidentas Obregon atsikėlęs iš ligos iškeliavo į frontą.

PINKERTONAS BUVO MILIJONIERIUM.

Chicago, Ill. Neseniai miręs Kalifornijoj savo laiku buvęs garsiu detektivu kapitonu W. Pinkerton, pasirodė dabar buvęs nepaprastu žmogum netik savo krimtologijos gabume, bet ir turuose. Iš paliktų raštų surasta dabar, kad dviem serim jis yra užrašęs grynais pinigais \$1,200,000 ir dviem dukterim antra tiek nejudinama nuosavybe, kaip žemė, namai ir kitokios nuosavybės. Ar jis to turto darsigvyveno iš savo amato, tai klausimas.

GREKIJA IŠDEPORTAVO SAVO KARALIŲ.

Athens, Grekijoj. Pasibaigęs rinkimams ir juos laimėjęs rojalistams, susirinkęs parlamentas pareikalavo karaliaus Jurgio pasitraukti nuo sosto ir savo noru išsikraustyti iš Grekijos. Karalius Jurgis paklausė ir su visa šeimyna, apie tuzinas lai-

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!
"Amerikos Lietuvių" skaitytojams, bendradarbiams ir visiems rėmėjams, linki Redakcija ir Administracija.

vy, palydėtas savo dvaro, iškeliavo į Rumuniją apsigyvent, pakviesdamas iš Paryžiaus greitai grįsti priemeru seniaus buvusį Venizelą, "Ne užimt karališką sostą, bet gelbėt Grekiją". Kol parlamentas nuspręs kaip šalis toliaus turi valdytis, valdžia pavest regentui, admirolui Koundouriotis. Parlamentą posėdžius atidarant kalbamą jau "dėl gerovės valstybės", vieton kaip pirmiaus kalbėta "Garbei konstitucijos ir karaliaus".

FORDAS ATSIŽADA KANDIDATUROS.

Detroit, Mich. Henry Ford, kuris daugeliui įvarė kinkų drebėjimą, kuomet buvo pasisakęs, kad kandiduos į prezidentus ateinančiuose rinkimuose, dabar viešai paaiškina, kad jis nemato reikalo kandiduoti, nes Suvienytos Valstijos gali būt laimingos ir su dabartiniu prezidentu Coolidge.

EKS-KAIZERIS LAIMEJO BYLĄ.

Dortmund, Vokietijoj. Advokatams įnešus teismán skundą prieš Verr von der Heydt, redaktorių "Anzeiger", kuris laikraštyje buvo patalpinęs 1895 m. žinią, buk kaizeris nužudęs jaunas oficerias Hasnke, teismas redaktorių nubaudė pinigine bauda iki 300 markių auksu. Sumokėta bauda bus pasiūsta "nuskriaustam" Viliui, gi nesumokant, kaltininkas turės eit kalėjiman.

ŠEIMYNIŠKAS SKANDALAS DEL TEVO.

Jersey City, N. J. Prieš kelias savaites čia buvo kilęs skandalas, kuomet postmasteris, 17 metų amžiaus berniokas įsimylėjęs į turtingą senmergę, 50 metų amžiaus, vedė ją už pačią, pamilęs netiek savo sužadėtinę kiek jos turtus. Dabar tame pačiame reikale iškilio naujas skandalas įsikūšus jaunojo Tucker tėvui, kuomet surastą, kad jis, kaip nemetis, vedimo laidų sekretoriui melagingai prisiekė esąs 21 metų, gi jo sužadėtinė nusimazino metus iki 40 ir tuomi sulaužė valstijos įstatymą. Abudu suimta ir prisiekusiųjų teismo pripažinta jų susituokimas nelegališku dėl sulaužymo valstijos įstatymo ir prisiegos.

NENUSISEKĖS PAČIOS PIRKIMAS.

Los Angeles, Cal. Prieš tris metus Elsir La Maie, negras, teatroko savininkas iš Dallas, Tex. pardavė savo pačią kitam negrui, H. Baker iš Juarez, Meksikoj, už \$500,000 su tą išlyga, kad iš tos sumos \$150,000 teks kerio nupirktai pačiai, bet, kad tas negalėjo užmokėti visos pinigų, tad susitaikyta "ant išmokėsčio". Bėkerienė belaukdama, kada ji gaus jai priklausancią sumą, su-

VERČIA LIKVIDUOT TRUSTĄ.

New York, N. Y. Teisėjas Knox pasirašė uždraudimą cimento trustui paimtį savo rėnkas cimento pramonę, ir jei geruoju trustas, nepasiduos, priešinsis Shermano

silaukė kitą moterį, irgi negrę savo namuose, kuri tikrina, kad ji nebuvo nuo Bėkerio atsiskyrus, tik dviem savaitėm išvažiauvus į Los Angeles. Dabar visas dalykas atsidurė teisme; Bėkeris ir Maie tapo areštuoti kaip bigamistai.

LENKIJA RENGIASI PRIPAŽINTI RUSIJĄ.

Moskva, Rusijoj. Tarp Lenkijos ir Rusijos pasibaigė visi besitarimai dėl užmezgimo prietelstės ryšių tarp abiejų šalių, ir tarimosi komisija išsiskirstė, pažymėjusi Rygoj vietą suvažiaivimui pasirašyti Rusijos pripažinimą Lenkijoj. Rusijos užrubežinių reikalų ministeris Čičerin išsiuntė Lenkijai prašymą galutinai paskirti dieną suvažiaivimui. Rusija sutinka su šile diena, kurią Lenkija paskirs.

GYVOSIOS KONTRABANDOS PRAMONĖ.

Niagara Falls, N. Y. Prie rubežiaus tarp Suvienytų Valstijų ir Kanados eina pramonė gyvosios kontrabandos, tai yra, slaptas vedimas Suvienytų Valstijų pusėn atėvių, kurie dėl išpildymo savo šalies kvotos legališka negali būt įleisti. Tam tikri agentai nuo atėvių už slaptą pervedimą per rubežius ima nuo \$20 iki \$40 nuo galvos. Jei pervedimas nenusiseka, pinigų negražina. Sargų sugaunamie toki nelegališki imigrantai, vieni gražinami atgal Kanadon, kiti kišami į kalėjimus.

ANGLIJOJ SULAIKOMA MEDŽIOKLĖ.

London, Anglijoj. Kai muose pradėjo smarkiai platinėti tarp gyvulių kojų ir snukių puvimo liga, kaip kad anais metais tokia liga siautė Suvienytose Valstijose. Kad užkirtus ligos besiplėtimui kelią, valdžia užgina "medžioklę; kurios dabar pats gyvasis bruzdėjimas, Dėl tos priežasties 24 Anglijos ir 11 Skotijos apskričių išmetama daugybė žmonių iš darbo, nes žiemos metu čia žmonės beveik vien tik iš medžioklės mito.

3000 ŽMONIŲ ŽUVO ŽEMĖS DREBĖJIMUOSE.

Washington, D. C. Pietinėje Amerikoje, tarp Ecuatlankė ir Meksiką Granaujai žemės drebėjimai, dėl kurių daugiausia nukentėjo Bogotą ir aplinkės. Kiek

spėta surinkt žinių, ikišiol ten žuvo 3000 žmonių. Kiek mažesni žemės drebėjimai atalnkė ir Meksiką Granadės, Huasbas ir Opoto, kur taipgi daug žmonių žuvo. Dėl dabartinių maištų Meksikoj, ikišiol nėra žinių, kiek tikrai žmonių žuvo, bet spėjama, kad keli šimtai yra užmuštų ir sužeistų.

DIDIS TRUKŠMAS SUV. VALSTIJŲ SENATE.

Washington, D. C. Valstybės ministeriui Hughes pasitelbus viešai, kad Suvienytose Valstijose Rusijos propagandistai varo agitaciją sukurimui revoliucijos ir iškelimui raudonos vėliavos ant Baltojo rumo Washingtone, senate kilo trukšmas, kuomet Nebraskos senatorius Norris ir Idaho senatorius Borah nupeikė ministerio paskelbimą, jog jis paskelbė ne ką naują, tik tą patį, kas kelis kartus jau buvo atkartota "penkių metų kėgyje, be prirodymo, kur, kada ir kaip rusai čia tą propagandą varo.

TIKISI POINCAIRO PASITRAUKIMO.

Paris, Francuzijoj. Ministerių gabinetą posėdyje, kuriame buvo svarstoma pakėlimas algų visų įstaigų tarnams ir abelnos išlaidos, kijo audra, kuomet Poincairui priešinantės, nubalsuota už algų ir visų išlaidų padidinimą ir tokit budu biudžetas turi pasididinti, 1,200,000,000 frankų. Poincairui aiškiant, kad pinigų ir taip jau trūksta, balsai kampuose šaukė: "Rezignuok! Tavo planai imant Ruhrą nupuldė Francuzijos pinigų iki žemiausio laipsnio." Poincair skiria speciališka gabinetą sėsiją, kurioje, manoma, jis pasiūlys savo resignaciją.

PRANAŠAUJA GERUS NAUJUS METUS.

New York, N. Y. Kuomet žmonės vietomis dejuoja dėl bedarbių, Elbert Gary, pirmininkaudamas plieno magnatų suvažiaivime pasakė, kad 1923 metai buvo geri ir gyvi, bet jie nesuligys su ateinančiais 1924 m. Pramonės funkcijos rodo, kad pramonė ateinančiais metais nepaprastais žingsniais. Daugybė plieno išdirbinių, namų statymui medegos, drabužio ir daug ko kito bus reikalinga pavasarui prašvitus, ir todėl darbų bus daugiau negu žmonės galės juos apdirbt.

P OPIEZIAUS POLITIKA NELAIMĖJO.

Roma, Italijoj. Konsekruodamas popiežius du nauju kardinolu ir užmėves jiem raudonas skrybėles, pasakė, kad juodu laukia didelis ir sunkus darbas išmeldimui nuo Djevo ramybės Europai. Jis prisipažino, kad jis savo politika tam pačiam tikslui nieko ne atsiekė.

Nors religija kiek sutvirtėjo šiais metais, tai nuzurdojimas kardinolų anais laikais, toli yra bažnyčiai didesni nuostoliai negu dabartinis religijos sutvirtėjimas. Ruhro okupacija ir Airijos rietynės irgi prisiskaito prie bažnyčios nuostolių.

ŽMONĖS GRĮSTA PRIE AKMENS GADYNĖS.

Lansing, Mich. Teisėjas, susirinkusiems teisman žmonėms pasakė prakalbą. Toje prakalboje jis pasakė, kad žmonės grįsta prie ne civilizuotos akmens gadyne. Tam prirodymą jis panaudojo tulos Nina Bennett skundą, kuriuomi ta skundžiasi, kad vėlyvos nakties laiku, gauja vyriškių ir moteriškių, apsimaskavę užpuolė jos namus, išsitraukė ją iš lovos per siaurą langelį laukan ir pastatę pečiais prie sienos, vieni laikė, kiti į ją mėtė supuvusiais kiaušiniais ir taip prikaninę per suviris valandą paliko ir patys nūėjo.

DAVĖ DOLIARŲ UŽ PAVOGIMĄ BŪNKOŠ PLENO.

New York, N. Y. Policija areštavo tulą iš Bostono atvykusį neturtelį Martieno, kuris buvo sugriebtas vagiant bonką pieno. Teisėjas McKinniry išklausinėjęs sumintąjį, vieton baudos, išsiėmęs davė jam doliarį ir paaiškino: "Aš linkiu, kad tu butum laimingesnis kitų metų kalėdose, negu esai šiose kalėdose". Policistui liepė kaltininką išleisti liuosybėn. Be abejonės, kad kitą kartą už tokią bonkų pieno kas nors gaus metus kalėjimo....

Vėliausios žinios.

Athens. Buvęs Grekijos priemeru Venizelos parkeliauja iš Paryžiaus; kad prisidėjus prie valdžios sutvarkymo.

Moskva. Valdiskose sferose didelis sujudimas dėl Suv. Valstijų ministerio Hughes paskelbimo Rusijos agentų propagandos.

Pirkite Laivakortes ir siųskite pinigus per mūsų Agentūrą.

Geriausias Tarpininkas!

Norinti siųst laivakortę arba važiuot į Lietuvą visada kreipkitės į mūsų agentūrą. Vazinėdamasis Lietuvoje sutaisiau geriausias sanlygas patarnaut mūsų keliauninkams. Mūsų keleiviai nežūrint iš kur važiuos ar iš Lietuvos į Ameriką, ar iš Amerikos į Lietuvą, visada yra prižiūrėti ir painformuoti kuogeriausiai taip, kad savo keliones kogeriausiai atlieka.

Didžiausias Burys Važiuos Aplankyt Lietuvą Pavasaryje.

Jau turime didelį burelį Lietuvių, kurie kelias ateinantį pavasarį aplankyt Tėvynę Lietuvą. Jeigu kas rengiatėsi ar manote leist savo šeimyną, susižinokite su mumis iš anksto, kad galėtume parūpinti visus patogumus iš anksto.

M. Paltanavičia

15 Millbury Street

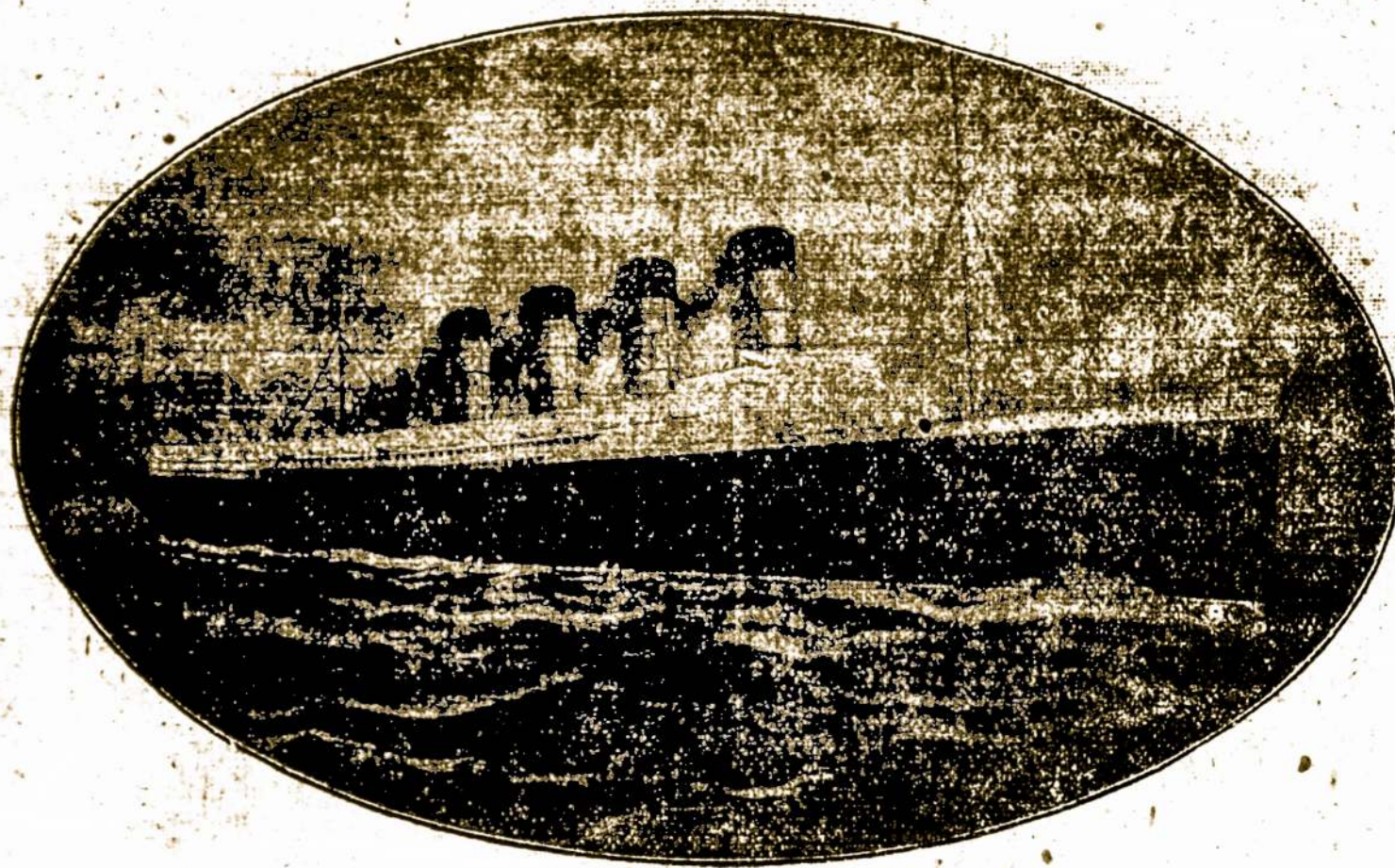
Susirašykite su mumis pirma laiko. Mes sutaisysime jums labai gražią vakaciją ir busite palydėti visą kelionę. Kai išgalite, leiskite savo paaugusius vaikus pamatyti Lietuvos; neapsakomai naudinga jauniems žmonėms pažiūrēt savo tėvų žemę.

Siųskite Pinigus Per Mūsų AGENTURĄ!!

Jeigu norite, kad greitai ir gerai nueitų pinigai, tai siųskite per mūsų agentūrą, mūsų atstovybė Lietuvoje veikia greitai — išmokėjimu pinigų. Litais ir doleriais siunčiame.

Mes darome visokius dokumentus pavedimui, įgaliojimų ir pardavimų. Su visais tais reikalais kreipkitės pas mus. Visada busite užganėdinti.

Worcester, Mass.

Žinios iš Lietuvos

Paglėmžė valsčiaus išd.

Panevėžis. Neseniai dingo kasžinkur valsčiaus išd. Dabar suimta tulas Grybas, kuris vagims padirbo dokumentus priėjimui prie valsčiaus išdines. Yra įtariama dar keliatas ypatų, dalyvavusių toje vagystoje, ir yra vilts, kad visi greitai bus sugaudyti.

Nelaiminga kelionė.

Montvidava, Biržų apskr. Kumečio Lydeikos sunus Stepas, 23 metų vaikinai, raitas jodamas iš Šiaulių jomarko, norėjo perjet skersai užtviniusią Leveną. Jodamas jis pataikė į gylę, kurion klupes arklys prigėrė, kartu prigėrė ir ant jo jojęs Stepas Lydeika. Lavonas jo ir arklis tik į kelintą dieną surasta išplaukę pakranteje.

Dar vienas naujas išradėjas.

Jurkai, Vilkaviškio apskr. Šio kaimo gyventojas S. Klapata išrado naują aparatą orlaivniui, kuris gali atstot, gazoninį varomą važi. Tik stebėtina, kad jis žada savo išradimą parodyt ir išaiskint visiems tiems, kurie jam už tai gerokai užmokės. Išrodytu, kad jis toks išradėjas kaip ir tuli jau buvę, tik giriasi, kad pasipinigt iš žingaidaujančių.

Drabužiai jiems svilina akis.

Linkmenė Svencionių apskr. (okupuoti). Penkiolikos metų mergaitė Julė Gostaitė nuvyko į bažnyčią pasipuošus lietuviškais kaimo drabužiais. Ten ją apstoto lenkai valdininkai, nusiempė į valsčiaus raštinę, apdraskė jos drabužius ir palėido pribauginę, daugias tokius drabužius nedėvėtų, o ypač vengtų lietuviškų juostų. Neseniai kitai mergaitėi išdraskė iš kasų kaspinius.

žudysta kelionėje.

Papilė, Šiaulių apskr. D. Kovera, važiuodamas iš svečių nuo savo giminių, važiuojant per mišką, kasžinkokio medžiotojo, nežinia, tyčia ar netyčia, paleistas šuvis mirtinai jį nuskynė. Tai antra čia nelaimė. Prieš tulą laiką ties Rudikių malunu Ventoj prigėrė per upę važiuojanti mergina, kur nors iš toliaus keliausi.

Žuvo nuo granatos.

Kirmelinė, Mariampolės apskr. Pas ukininką tarnaujantis Vincas Staniukynas susiradęs dar iš karės laikų užsilikusią dinamito granatą, pradėjo ją krapštinēt, kad kaip nors perskėlus ir persitkrinus kaip ji subudavota, o kad gali eksploduot, ir nepamanė, nes tikėtā, kad esant jau senai, pistonas neveiks. Vienok kiek pakrapščius, pistonas užsidegė ir Staniukynas 26 metų vaikinai, likosi į smotus sudraskytas.

Lietuvos pergyventi vargai ir jos tautiškas atgijimas.

Kiekviens iš gyvuojančių pasaulyje, mažesne tauta dėl savo gyvatės ir savistovumo yra pernešę daug visokių smugių ir patyrimų. Bet vargu rastume pasaulyje tautų, kuri būtų pernešusi tiek vargo, priespaudos ir šlykštaus pniekinimo, kiek buvo lemta pakelt Lietuvos Tautai.

Sulyg istorijos padavimų, senovėje, valdant Vytautui Lietuva buvo plati, laisva ir garbinga, bet paskui dėka Jogailos išdavystei, Lietuva pateko išdidusių lenkų globon arba tikriai, lenkų didikų vergijon ir nustojo savistovumo. Patekusi lenkų globon lietuvių tauta ne tikta, kad neteko politiško suverenumo—savo valstybės, bet

podraug buvo užgniauzta ir prabočių lietuviška kalba, o jos vietoj primesta slavų kilmės lekiška kalba.

Sunkiausias Lietuvių Tautos apmirimo ir jos atgimimo istorijoj laikotarpis tai spaudos uždraudimo gadyne, nuo 1863 iki 1904 metų. Per tuos 40 su viršum metų lietuviai neturėdami savo spaudos, tautiška jai buvo visai apmirę ir rodėsi, kad jau netoli ta diena, kurioje ant lietuvištos kapo bus pastatytas juodas kryžius. Neįspaudinant Rusijos imperijoj knygy, Lietuvon gabenta jas kontrabanda iš Prusų ir nežūrint to, kad jos palyginamai buvo nebrangios, bet, kadangi buvo griežtai uždrausta pardavinēt ir caro ištikimi tarnai—žandarai su atsidejimu jieškodavo, tai neperdaug atsiradavo netik pardavinėtojų, bet ir pirkėjų. Dėlto ir ne stebėtina, kad tuo metų daugelis tikrų lietuvių išsižadėjo savo gimtosios kalbos ir virtolenkais, rusais, ar latviais. Gi ypatingai labai didelis lietuvių ištautėjimas buvo Rusijos miestuose.

Lietuvių ištautinimo darbą varė netik rusų valdzia, bet ir Lietuvos dvarponiai ir sulenkėjusioji kunigija, kuri tą nelemtą darbą varė per bažnyčias.

Bet Lietuvių Tautai buvo lemta ne mirt, bet gyvent. Sunkiausi laikai praėjo ir vėl sužibo aptemęs Lietuvos dangus. 1904 m. 24 Balandžio vėl leista lietuviams savo spauda pradēt spaudint knygas ir laikraščius. Pirmas lietuviškas laikraštis pradėjo eit Peterburge, paveikluotas savitraštis, reddegutas ir leidžiamas Antano Smilgos, vardu "Lietuvių laikraštis". Paskui inžinierius Petras Vilėišis greit pradėjo Vilniuje leist dienraštį "Vilniaus Žinios". Kiek vėliau pradėjo eit "Lietuvos Ukininkas" ir t.t.

Atgavus spaudą, apmirusios Lietuvos Tautos atbudimas dideliais žingsniais ėjo pirmyn ir jie ne po ilgo per

savo spaudą pradėjo ruošit dirvą Lietuvos nepriklausomybei, kuri, dėka pasaulinei kare 16 Vasario 1918 m. ir tapo paskelbta. Nepriklausomu gyvenimu atgimusi Lietuvos valstybė jau gyvuoja 6 metūs, ir nors dabar Lietuvoje yra daug visokių netobulumų ir taisytių blogybių, bet turime tvirtą viltį, kad netolimoj ateityje esamieji nenormališkumai bus pašalinėti, ir pagerės dabartinė sunki ir paini Lietuvos padėtis. Tikimėsi, kad šalyje išgalės tikras demokratizmas, o su juom ir tiesotumas, pagerės sunkus varguomenės buvis. Lietuvių tauta turi nemažai išdavių ir visokių karjeristų, bet visgi jai netruksta ir dorų tėvynainių, tvirtai stovinčių budriojo sargyboje už braugią krašto nepriklausomybę, kurie neleis jos išplēt ir stipriausiems priešams. Lietuva sykį prisikėlė iš savo sunkaus miego, tai dabar gyvent ir jai jau nebaisu jokios kliutis.

Lietuvos sunus.

"Vietinė spauda".

Kaunas (nuo "Amerikos Lietuvis" korespondento). "Telšių Žinios", taip vadinašiš šaulių periodiškas laikra-

stis, kurio yra išėję jau šeši numeriai. Eina kas savaitė. Pirmų trijų numerių kaina buvo 30 lietuviškų centų, gi tolimesnieji jau po 40 lietuviškų centų. Laikraštis yra ehtografuojamas, ir išleidžiamas po 200 egzempliorių; tiek parduodama ir apie 40 egz. išsiuntinėjama neapmokamai, kaip laikraščių redakcijoms ir tp. ("Amerikos Lietuvis" redakcija jų nėra gavusi nė vieną egz. Red.). Iki 5 numerio turėjo antgalvyje tokį sustatą: T E L Š I Ų Ž I N I O S, gi nuo 5 numerio kryžiai yra skyduose, tai yra, vietoje tų kryžių stovi šaulių ženklai.

"Telšių Žinios" turi vieną lapą priedo "Šiaulių Plumpis". Dabar šiam laikraštėliui bus gauta tikra spaustuvė, kurioje žadama spaudint dar ir porą kitų laikraštėlių, bene "Kretingos žinios" ir "Mazeikių žinios". Taip sumanyta šaulių sąjungos įvykusiame suvažiavime, kad laikui bėgant visi Lietuvos apskr. turėtu po laikraštuką, nes dabar turi tik Biržai "Biržų žinios" (keturių puslapių, mažo formato).

Tai įvykdžius Lietuva ištiesų būtų daug europiškės. Europoj, beveik visi

Leonas Vitkauskas.

(Vargo poeta)

"A. L." bendradarbis, dabar yra Kaune, prie "Lietuvos žinių" redaktoriaus padėjėju. Jis 1922 metais buvo Skotijoje, redaktorium ir administratorium prie "Išėivių draugo", kur vėliau įst ėgė ir redagavo Skotijos lietuvių apšvietos kursų komiteto organą "Angliakasis", ir pats kursų vedė.

Budamas dar Lietuvos kariuomenėje jis įsteigė ir tulą laiką vedė visą leidimą 9 pėkstininkų pulko kareivišką laikraštį "Tėvynės gynėjas", kuris buvo pirmu kariuomenės dalių laikraščiu, ir geriausia už kitus vyko. "Tėvynės gynėjas" ėina ir dabar (tik labai silpnas). 9 pulke ir dabar Kaune, kariškame muzėjuje yra paveikslai ir

Vargo poeta.

Leono Vitkausko su draugais, prie kulkasvaidžio, imtas dar Vilniuje, prieš jo užėmimą lenkų kariuomenės. Leonas Vitkauskas žada ir toliau darbuotis "Amerikos-Lietuviui".

miestai ir miesteliai turi savo laikraščius. Tik, žinoma, mūsų laikraščiai už Europos laikraščius bus mažesni. Iš jų bus nauda ir "sostinės" laikraščių redakcijoms, nes jos iš šių pastarųjų galės apšciai pasisemt provincijos žinių, nereiks joms net korespondentų. Ir literatiški, ir kitoki talentai tada turės prgą greičiau "prasimušt į svieta", nes "didžiųjų" (Lietuvos) laikraščių redakcijos daugiau ką "pasauliui pareiškančio" persispaudins į savo laikraščius, negu kad patys autoriai ("pareiškiantieji pasauliui provincionalai") tiesiog toms redakcijoms savo darbus siųst. Ir žmones toki laikraštukai greičiau pripratins prie skaitymo, todėl, kad tokiuose laikraščiuose visuomet randasi artimiausi žmonių vietiniai reikalai, ir tuomi žmonės, be abejonės, traukiami žymiau prie skaitymo, negu tai padaro "didieji", Kaune išėinantieji laikraščiai.

Tik čia vėl klausimas, ar paplitus tokiems laikraščiams po Lietuvą, iš jų pusės ne atsiras labai rimtas pavojus dabar ir taip jau mardėjantiems, ir dabar mirties agonijoj esantiems, tiems vadinamiems didiems Lietuvos laikraščiams? Juk mūsų žmonės nėra dar pripratę "save apsidraust" keliatu rusių skaitymu nuokart, tai ir čia: jis nuokart atidavęs 40 ar kiek ten centų už "savo" vietinį laikraštį, negi norės krapštyt kitus dėsetkus centų už "didįjį" bent kurį laikraštį?

Mat, užrubežiuose toki dalykai ėina žmonėms į sveikatą, tokiems pat geriems reikalams netrukdant, kad ir tie patys, vietiniai laikraščiai, ir vietiniam piliečiams skriaudos nedarant, gerai išsilaiko ir netik kad "didieji" laikraščiams nenkenkia medegiška, bet dar jiems padeda—keikdami netik korespondentinį, bet ir kitoki, netik patarnavimą, bet ir visą aptarnavimą.

Bet, vistiek, duok Dieve, ir gerą. Dabar "Telšių ži-

nios" išėina 10 rašytų puslapių (su juokų priedu), gi kai tikinasi, greit jas ėmus spaudint savo spaustuvėje, jos eisiančios kas savaitė 8 spaudintų puslapių, dukart didesnės už "Biržų žinias".

Leonas Vitkauskas.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS DALININKŲ DOMAI.

Vienas iš svarbesniųjų dalykų yra tai tas, kad artinasi Liet. Atstat. Bendrovės dalininkų suvažiavimas, kuris įvyks Sausio mėn., 1924 m. New Yorke. Tad kiekvieno dalininko, ar dalininkės yra šventa pareiga rengtis prie to, t. y. reikia patiems dalyvaut suvažiavime, o jei dėlei kokių svarbių priežasčių tas būtų negalima, tai reikia stengtis išpildyt blanką "proxy" ir ją pavest kitam kam, kad sudarius suvažiavimo kvorumą. Mēs gerai atmename ir žinome, kad pareitu du metu į dalininkų suvažiavimus domos nebuvo kreipta, dėl ko nesudarant kvorumą, suvažiavimai nesiskaitė legaliskais, ir kuomet taip atsitiko, tai nē atskaitų bendrovės nebuvo ir dėlto šiadien dalininkai nežino bendrovės stovio.

Todėl rūpinkimėsi sudaryt kuodaugiausia balsų. O kad sudaryt balsų didumą, reikia kiekvienam gaut iš bendrovės balsavimo blankas ir jas išpildžius pasiųst bendrovei, o jei kurie nenori siųst jas į centrą, galite blankas siųst ir savo balsus pavest baltimoriečių atstovui Juozui Naikui (632 W. Lombard St., Baltimore, Md.), kuris Baltimorės skyriaus likosi išrinktas ir žinomas, kad jis atliks jam pavestą darbą, jei tik bus galima sudaryt suvažiavimo kvorumą.

Baltimoriečių skyrius turėjo savo susirinkimą, kuriame buvo plačiai apkalbėtas šios bendrovės likimas. Galų gale tapo nutarta visomis įjėgomis darbuotis sudarymui to kvorumo, kas pagelbės nuslopusią bendrovę atgaivint, ar bent sužinot kaip ji stovi, ar surast priežastį jos nusilpimo, ko, kaip matome iš gautų nuo dalininkų laišku, kiekvienas reikalauja. Jei nu pat pradžios butume budėje, tas šiadien nesigirdėtų, tai yra, bendrovė nebutų nuslopusi, ji būtų sveika. Mėginkime, broliai, nors dabar. Užtai nekentėsim. Padėkime tiems, kurie pavargo bedirdami.

LAB-vės Baltimorės skyriaus Komisija.

Fel. Park 2478

BEN. MENDELSONH

Advokatas.

ir registruotas notaras Lietuvos atstovybei. Atlieku visus legaliskus darbus kaip Amerikoje, taip Europoj

390 Main st. Room 931-932 Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galva arba negalite matyt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jums skausmą, kurie jums pagelbės.

Pope Optical Co.,

397 Main St., Worcester, Mass. (Viršul Moulton's krautuvis)

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday
by
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.
Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas
per
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavyzdiniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaičiuojama nuo uširašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

**PALYDINT BESIBAIGIANČIUOSIUS
1923 METUS.**

Rodosi dar visai neseniai pasitikome pradžią šių 1923 metų, ir štai jau juos lydime praeitin, ir užmirties kapus, ir jie pasiliks pas mus tik praeties atminimuose. Ir tokiu budu mes, kurie liekamės gyvais, pasijuntame vienais metais senesnį. Ir vėl visi nuotikiai mūsų gyvenime, vienais metais nuo mūsų atsitolina praeitin, ir vėl vienais metais mes pažengiamė arčiau prie grabo, į kurį kada nors atsiguļė, daugiau ne atsikelsime.

Tai viskas ką mes galime prisimint prie užbaigimo šių senųjų 1923 metų, visai ne atsižvelgdami į šių besibaigiančių metų praeitį. O jei atsižvelgsime atgal ir mesime žvilgsnį - už švares, pamatysime ką šie besibaigiantieji metai mūsų gyvenimui davė ir ką mūsų ateičiai paliko. O paliko visgi šį ir tą, nors ir nedaugiausia. Ar mums paliko ką amžino, laimingo ir ką lemiančio, tai jau kitas klausimas.

Šių besibaigiančių metų bėgyje, kaip ir paprastai, daugelis žmonių buvo laimingais. Ir lygiai kaip ir paprastai, daugelis buvo nelaimingais. Nevienas pralobo, susikrovė turtus ir atsiekė savo tikslus, kuriuos siekė, ir todėl gali jaustis laimingais. Ant kaip ilgai, tai kitas dalykas. Iš kitos pusės vėl daugelis kaip buvo pirmiau nelaimingais taip šių besibaigiančių metų bėgyje laimės neturėjo. Kiti dar ir buvę laimingais, atsidadė kitoje padėtyje, papuolė į vargą, prarado savo laimę ir atsistojo greta vargo našta benešančių jau nuo seniaus.

Per šiuos metus gilinė išplėšė ne vienam mylimą giminių ar gerą draugą, ir užkasė jį šaltuose kapuose, iš kurių tas daugiau negrįš. Ne viena šeimyna sugriovė per ilgus laikus kurta savo gyvenimą, ir vietoje sukurt žydinį, sukūrė keršto pragaro ugnį, kurios sivilinimą parsiejo kęst netik patiems to pragario kurėjams, bet daugeliui artimųjų giminių ir kaimynų, o iš to liaudžiai likosi didelė skriauda, kadangi civilizacijos gadynėje, vieton žmonėms kultūrintis, vėl grįšta atgal į savo gyvenimą, taikosi prie nekultūriškųjų gyvųjų. Rods, tokiuose atsitikimuose randasi ir

pateisinami dalykai, vienok jie nė išteisina pačius nuotikius žmonių gyvenime, kada pasaulis garsiai giriiasi civilizacijos ir kultūros amžiumi.

Tai vis privatiški dalykai, kurie gali but atjaučiami tik artimiems ir iš arčiaus prisijurintiems į tuos nuotikius, nors jie liaudžiai abelnai yra blėdingi. Turime svarbių dalykų, kurie apeina abelnai visuomenę. Visuomenėje šiadien lošia didžiausią rolę politika, nes nuo politikos šiadien viskas paeina. Ir todėl politika yra išgyvenusi šiadien visur: ir bažnyčioje, ir gabi-nete, ir rume, ir paprasčiausioje grintelėje. Kiekvienas šiadien ko nors laukdamas ar tikėdamasis, kelia akis politikos link ir įsiekia atspėjimą - ką politika teiks. O bėgyje šių besibaigiančių metų politika beveik nieko pasauliui nedavė. Kovos, riaušės, peštynės, provokacijos, viligystės - visur klestėte klestėjo per kiauirus metus, ir iš to niekas nieko negavo. Valstybės dėl tų visų politikavimų galutinai nususo ir pasinėrė bankruto klanan, nieko nelaimėje ir ne atsiekę prie ko siekė pradžioje šių besibaigiančių metų. Dėl to visko parsieina kęst didi vargai ir tų valstybių gyventojams.

Iki velka jie nuo pradžios iki galui šių besibaigiančių metų, nepakeliamos sunkenybės našta: bedarbės, neap-sakomas brangumas dėl beverčių ir mažos vertės pinigų, ir dideli mokesčiai padengimui politikavimo vadų išlaidų.

Taip dedasi abelnai visame pasaulyje, įvairiose valstybėse ir pas visas tautas. O kas dėjosi per šiuos besibaigiančius metus pas mus, mūsų tautoje ir mūsų valstybėse - Lietuvoje ir išeivijoje?

Pas mus, kaip pa tautą, politiškų žvilgsniu, šie besibaigiantieji metai šį tą davė. Jie davė šį tą Lietuvai. Lietuva politikoje pažengė geroka žingsnį prisijungdama didesnę dalį užgrėbtos savo žemės - Klaipėdą. Nors ji galutinai politiškųjų sulčių Lietuvai dar nėra pripažinta, tai vienok Klaipėda jau likosi Lietuvos savasčia. Ir nors dėl Klaipėdos atgavimo parsiejo panešt

daug skausmo, tai visgi... per skausmus į garbę. Vilniaus atvadavime nepadaryta jokio žingsnio, bet tas gal but ir geriau, nes kaip Vilniaus krašto gyventojai pakentės okupanto vergioj, jie patys krašta išvaduos anksčiau ar vėliau, ir tada Lietuvai nereiks tiek daug įtemptų jėgų jo atvadavimui.

Ekonomiškųjų žvilgsniu Lietuva irgi gerokai pažengė, įsteigiant pastovius ir geros vertės savo pinigus, paimdama gėralų monopolį į savo rankas, įsteigdama mėsos pramonę ir pradėdama importą ir eksportą per savo uostą Klaipėdoje.

Gi išeivijai šie besibaigiantieji metai nedavė nieko. Vieton to dar lietuviams gilitinė išplėšė vieną iš pasitarnavusių Lietuvos pripažinimui, tai prezidentą Suvienytų Valstijų poną Hardingą. Šiaip pas lietuvius išeivijoj niekas nepasigerino. Vaidai ir peštynės tarpe partijų nekiek nesušvelnėjo, ir tuomi niekas ir niekono ne atsiekta. Vieniems vaidams kiek atvėsus, susikūrė nauji prie SLA. už išrinkimą valdybos, ir tuos vaidus teks užbaigt naujiesiems metams, kada susirinks draugijos suvažiavimas. Netekome vieno laikraščio, gi veikėjų per šiuos metus neprasigyveno nė vieno. Literatūros dirvoje pasirodė viena kita knygutė, bet tai tik menki dalykėliai, nieko nežadanti mūsų literatūros augimui. Organizacijos, rodosi, neturėjo didelių pasekmių savo augime. Abelnas veikimas susnudes kaip buvo pradžioje šių besibaigiančių metų, taip ir per metų bėgi išstovėjo. Žodžiu sakant, šie besibaigiantieji metai išeivijos lietuviams nieko nedavė. Ir todėl lai keliauja šie metai praeitin, likdami išeivijos lietuvių ne apgalaujami.

Lietuvos istorija.

Turime prie save St. Matulaičio parašytą Lietuvos istoriją, išleistą Svyturio bendrovės, Kaune. Tai knygdė, susidedanti iš 260 puslapių, net su įtalpos rodykle....

Istorija tai knyga, suimanti visas smulkmenas savo tėjoje. Dėl to istorijos knygos susideda iš kelių didelių tomų, kuriuose aprašomas dalykas apipasa-kojamas nuo pradžios iki galui, kiekvienas dalykas skyriam ir smulkiai. Istorija tai yra dokumentas, ant kurio remiasi mokslas. Kitaip vienok yra su Lietuvos istorija. Atsidadė kas, parašė knygdėl kelių desėtkų puslapių, ir jau "Lietuvos istorija". Tokių istorijų turime bene pusę kapos, ir nė vienas iš jų neturi tiesą vadintis tokia, tik dėl vieno jų paviršutinumo. Tokiose "istorijose" mokslas nieko nerās, ir rast negali, nes jos parašytos per daug paviršutinai, užgriebiant tik stambesnius dalykus.

O juk lietuvių tautai tokios istorijos turėtų but gėda ir prisimint. Lietuvių tauta juk yra viena iš seniausių Europos tautų, ir kaip tokia, turi didelę ir turtingą savo praeitį. Kodėl

Prie mokslo.

Prie mokslo, brolialiai,
Lietuvos sąrgai,
Prašvitus aušrelei,
Išnyks mus vargai.
Tad šiadien, kol jaučiam,
Dar turim spēkų -
Prie mokslo, mes žengkim
Liuosybės taku.
Už keliatu metų,
Nežinom kas bus,
Kas mokslą pasieks,
Kas siekdams jį, žus...
Nes laikas yr trumpas,
Kad veltuj aikvot -
Prieš jėgas tamsybės
Bėndrai reik kovot...
Ir tuomet už metų,
O gal dar kitų,
Laimingais mes busim
Vieni, tarp tautų...
Jei praeties amžių
Atminę skausmus -
Svietur lietuviystės
Jungdami jausmus,
Tversim jėgas mokslo,
Tamsybei apveikt -
Kad didvyrių jėgas
Tėvynei suteikt! -
Lai atbalsis ileka
Pas kožną sieloj,
Kaip reiks užimt vietą
Tėvynėj mieloj.
Kad darbas kilnūsias
Jai nestų vaisius,
Kaip gentkartę blaiva,
Tais siekius šviesius...
Lai su senais metais
Dingsta mus skausnai, -
O ludincias sielas
Lai girdo džiaugsmi!
Ir šie Nauji Metai -
Lai mokslą mums teiks,
Nes to dėl mus, broliai,
Gyvenantiems reiks...

14-12-23.

J. Svyrunėlis.

ją ne parašyt keliuose tomuose? Kodėl nesurinkt visas lietuvių praetis žinias? Papasakojimų, kad lietuvių atėję iš Azijos apsigyveno Balkanuose ir paskui stumiami (dalinai) atėjūnų traukėsi vis į šiaurę ir taip atsidadė prie jurių, kur ir iki šių dienų gyvena, kad jie garbino perkuną, kad kariavo su savo kaimynais ir paskui staiga nušokant ant šiadieninės Lietuvos valstybės atgimimo pasakyt "valio", negalimas dalykas padaryt istorija.

Pradžią Lietuvos istorijos padarė, kiek buvo galima, garbingos atminties Simonas Daukantas, kurią dviejose tomuose išleido "Vie-nybė Lietuvninkų" (sako- bar, buvo parašytas ir tre-čias tomas, bet jis turbut pateko Rusijos imperatoriškan arkyvan ir iš ten lietuviams jį gaut nebuvu galimas). Ir vieton, kad vėliaus tuodu tomu papildyt, iš jos imama medega ir gaminama "istorijos" kelių ir mažiau desėtkų puslapių! Tai jau gėda tikrai, ir net kila klausimas, ar lietuviams bus lemta liktis be užrašytos savo istorijos?

Ikišiol turime Lietuvos istorijos pradžia, parupintą Simono Daukanto, ir ji beveik niekur jau negaunama. Dr. J. Šliupas pagamino bėnė du tomu "Lietuvių Tauta Senovėje Ir Šiadien". Tai viskas ką turime. O tai dar nėra užtektinu. Ir turbut niekas daugiau nesirupina Lietuvos istorijos toliashniu rinkimu. Ir butų labai gaila, kad turint net "profesorius", nebūtų kam rupintis savo tautos istorija, pasiga-nėdinant tik kartas nuo kar-

to išleidimu pampletų. Ir pasidėkavojant tokiai nelemtai gadynei, šiadien lietuvių daugiau žino apie Aziją ir Afriką negu apie savo tautos praetį.

Amerikos lietuvių istorija, kiek galima spėt, irgi niekas nesirupina. Veliōnis A. Burba surinko dikta pluoštą iš Amerikos lietuvių istorijos, kuris, jam mirus buvo užbaigtas ir spaudon išleistas kn. J. Žilinskio. Bet jis visgi nepilnas, prie to tenkalbama daugiausia apie lietuviškų parapijų kurimą - si negu pačių lietuvių kultūrišką auklėjimą išeivijoje. Rodos, tals laikais lietuvių čia beveik išimtinai tik apie parapijas ir trusėsi. Reiktų dar kam nors užsiimt surinkimu vėliašnių žinių apie lietuvių gyvenimą ir tobulinimą svetimoj šalyj, o tai būtų didelis pluoštas ir gana didelės vertės literatūros ir istorijos mokslui perlas. Turime čia žmones ir augstesnius mokslus pasiekusius, kurie galėtų, tomi pasirupint. Tik gaila, kad jie savo laiką pašvenčia bergėdiems ir sau visai netinkantiems politikavimams. (Kai kurie net ir laikraščių agentavimams!), iš ko tauta neturi jokios naudos.

Abelnai sakant, mes neturime savo tautos istorijos, turime tik mažos vertės pampletus, iš kurių patys lietuvių neturi žinių apie savo praetį, o apie pasakojimą kitiems apie save, ir kalbos but negali.

Bėgyje devynioliktojo šimtmečio, viso pasaulio žmonių skaitlius užaugo iki 1,600,000,000, iš 640,000,000.

Nesnauskit, pabuskit!

Suvienyotose Valstijose šiaurinės Amerikos gyvena, sakysim, suvirš milijonas mūsų tautos žmonių, lietuvių. Jų yra daugelis tirstų kolonijų, kuriose gyvena tukstančiai lietuvių. Iš jų yra toki, kurie pragyvenę iki 50 metų šioje šalyje ir išsiauginę šeimynas, įsigiję turtus ir įsirengę pramonės, kiti išėję mokslus ir sėdi profesijų suoluose. Turime visą eilę daktarų, advokatų, eibes kunigų ir kitokių profesionalių, kaip aptiekių, dantistų ir dar kitokių, taipgi amatninkų, kaip laikrodininkų, siuvėjų, kurpių ir daug kitokių, nekaltant jau apie paprastus "štornikelius" ir simtatukstantines minias fabriku darbininkų. Tai vis turtas lietuvių išeivijoje, kuriuomi galima pasididziuoti.

Bet klausimas: Kur jie yra, ką jie veikia? Mes jų visų nematome jokiam visuomeniškame vadovavime ir net paprastame veikime. Tautiškoji visuomenė mēdėja, jų visas užgyventas išeivijoje turtas nyksta, nežino ko griebtis, kad tą viską išlaikius, nes neturi kam parodyt kelią jiems kovon su išnykimu. Mūsų profesionalai tame kurti ir nebyliai. Jie kol jauni buvo, ne vienas dar fabrike dirbdamas buvo veiklus ir kiekviename darbe buvo pirmutinis. Ir kaip greit perėjo mokyklą, pasirandavojo kamaruka, pasivedė pačią, ir... žuvo. Sėdi sau rankas susibrukę ir tik laukia doliaro atsiritant. O kad tuos doliarus atneša jiems patys lietuvių, tai vienok jie neturi supratimo, kad lietuviams užtai reikia atsilygint, bent parodant jiems kelią, kuriuom jie eikdami galėtų ilgiaus gyvent ir jiems daugiau uždirbt. Laiko, jie, mat neturi. Ir taip, paklausus jų beveik kiekvienas pasiteisins, o tulas dar išgama pasirodint dris ir spjauts ant visko kas yra lietuvių, lietuvis jam tai muzikas, tai prasmirdėlis ir šioks ir toks, o vienok toks išgama misdamas lietuvių uždarbui nesibjauri imt iš lietuvių rankos pinigą, nors tankiai ir jį neužsipelnes. Ir toki dar progai pasitaikius drista rugot, kad lietuvių juos neremia. Ir todėl šiadien mes iš lietuvių profesionalų, kartas nuo karto tik vieną daktarą Graičiūną matome viešai, laikraščiuose pasirodant su savo perkauptu ir per greit prikrautu saiku gėrtų norų, gi kiti visi ant vietos pasako prakalbas ar su patarimu prisideda vietiniuose veikimuose, vienok didžiumoje juos mes rasime tuninčius kai po sluota.

Didešnėse ir mažesnėse kolonijose mes rasime net politiškų klubus. Iš vardo sprendžiant reiktų tikėtis ten rast tikrąją Mecca politikos, bet vidun įeję nieko tokio nerasime, nes ten svarbiausią vietą užima pašelpos išmokėjimas, išpildymas aplikacijų norintiems liktis šalies piliečiais, o likusi dalis, lyg tai užduotis - kaziravimas, rukymas ir "išsigėrimas". Tokiose vietose reik-

tų lietuviams interesuotis politikoje ir joje lošt svarbią rolę, vienok daugiausia tokiuose vietose nerasime net paprasto policisto lietuvių (išimant kasyklų miestelius kur neretai net visos miestelio valdybos yra lietuvių). Nekartą koks pusiau nutautęs lietuvis vienur tai kitur kandiduoja į augstesnius urėdus, bet labai retai kada laimi; nes truksta jam balsų. Tas parodo kaip lietuvių politika moka tik kaitisytis, bet niekad ją praktikuot. Nuo penkių dešimčių metų lietuviams čia gyvenant reikėjo jau turēt šiadien bent valstijų legislaturose savuosius dabargi net miestų valdybose neturi (išimant tokias vietas, kur miesto valdininkai eina į kasyklas uždirbt sau duoną) nė vieną. Apart to dar, lietuvių kad ir organizuoti piliečiai, beveik neina balsuot parsiejęs balsavimams, arba eina jų 1/2%. Ir čia pasirodo, kad lietuviams niekas nerūpi, nerūpi jiems savo vardo pakelimas politikoje. Airiai vieni viską užviešpatavę, nors ir tie yra toki atėiviai (ir tai daug tamsesni) kaip ir lietuvių. Jie turi vadus, kurie juos nuveda netik iki politiškam klubui, bet ir iki balsavimų budelės, kad laimētų ką netik sau, bet ir kitiems savo "Maikiams". Kodėl pas lietuvius nėra tokių vadų. Kam gyvent, jei niekur ne veikt ir niekam ne vadovaut? Atsisukite bent kartą, kad mirtin ne užsisnaustumet!

Gavome pirmą numerį "Varpo", kuris pradėjo eit vieton sustojusio "Telegrafo". Visame kame tarp "Varpo" ir "Telegrafo" skirtumas matosi tik antgalvyje ir adrese, šiaip viskas kaip buvo. Negerai tik, kad "Varpas" rūpinasi tik darbininkų ir "bizniurių" reikalais, kaip pasakyta redakcijos ir leidėjų straipsniuose. Tautos ir visuomenės reikalai čia užmiršta. "Varpo" adresas: 3251 South Halsted Str., Chicago, Ill.

Iš "Varpo" sužinomė, kad Chicagoj advokatas Jonas Bagdžiūnas likosi paskiriant valstijos (laikraščio pasakytą; valstybės) prokurtoro padėgyju. Mes pažįstame poną Bagdžiūną nuo pat jaunų dienų ir žinomė, kad jis yra geras lietuvis ir gabus politikierius. Mes jam linkime geriausių pasekmių ir neužmiršt lietuvių kaip kad ir nuo jaunystos jis visame lietuvių tautiškam gyvenime buvo pirmutinis prie kiekvieno prakilnesnio darbo.

Anglijos valdžia paliuosavo angliško milijonieriaus Rotschildo likusią šeimyną nuo mokesčių už visus jo paliktus turtus, kaip įvairus pauksčiai, žvėrys, muzėjai, sodai ir daržai. Už tą visą mokesčių reikėdavo mokēt suvirš penki milijonai doliarų, bet nėsant kuom tuos mokesčius užmokēt, valdžia tą visą turtą dabar skaito viešu ir paliuosuoja ruo mokesčių. Nuo dabar publika galės lankyti iš visus buvusius Rotschildo parkus ir muzėjus, be įžangos apmokėjimo.

PO MEDŽIU.

Malonūs broliai ir sesers! Per pastarąsias dvi savaites mes neturėjome savo susirinkimų čia Po Medžiu, ir todėl laikas mums pasidarė labai ilgas. Neturėjome mes čia susirinkimų ne dėl kokių apstingimų, ne dėl to, kad butume jau užbaigę savo visus reikalus, kokius mes visuomet turime mintyje ir privalome juos apkalbėti, tik nesusrinkome mes čia todėl, kad aplinkybės susibėgo taip, kad šventei prisitariant susirinko per daug reikalų, kuriuos negalima buvo pertraukti, ir dėl jų užbaigimo parsiejo apie mūsų susirinkimų dienas. Mat kartais pasitaiko taip, kad dėl savųjų reikalų parsieina pertraukti net būtinausius viešuosius reikalus. Užtai, man, rodosi, mes nenusidėjome visuomenės akyse, ir busime pateisintais, kadangi mes pasilėję galėsimė tris kartus daugiau atlikti savo užduočių.

Malonūs broliai ir sesers! Mes kaip visi kiti žmonės, baigiame senuosius metus, kuriuos, rodosi, dar visai neseniai pasitikome su paprastu džiaugsmu. Pasitikome mes juos su daugeliu vilčių, linkėdami vienas antram visokių laimiu ir pasisekimų šių metų bėgyje. Ir štai neseniai mūsų pasitikieji metai jau žengia į praeitį. Ir mes juos lydime kaip nenususį ir savo dienas atgyvenusį daiktą, ir greitai juos mes užmiršime, kaip tik atsištos prieš mus kiti, jauni arba nauji metai. O užmiršime juos gretai todėl, kad jie mums nesuteikė nieko tokio, kas būtų pas mus pasilikę ilgai atminčiai, kaip palikimas šių, jau pasibaigiančių metų.

Nors pradžioje jų mes vienas kitam linkėjome visokių laimiu, tai vienok ne visi net ir iš mūsų pačių buvome laimingais. Ypač neturėjo laimės žmonės tie, kurie sau nieko gero nelinkėjo, kurie nieko gero neveikė ir sau nei kitam nieko naudingo nenuveikė. O tokių kaip ir visuomet buvo ne vienas, ne du ar desimtis, bet šimtai tukstančių ir galbut milijonai, kurie visus šiuos metus tinginiavo, nesirūpinant nuveikt ne mažiausį naudingą darbą, kuris būtų suteikęs gero darbo vaisius. Rodo, buvo daug tokių, kurie susipykė dides krusas pinigų, ka-

šiadien jie vadina savo pelnu, ir galbut toki žmonės dėkavos šiems, besibaigiantiems metams, kaip savo gliukio metams, bet tas viskas jų yra įgyta beveik išimtinai tik kitų skriauda. Prie to dar toki žmonės, kurie pelnė daug turto per šiuos metus, kaip ir paprastai, visuomenei, žmonijai, ar abel-nai žmonijos gyvenimui, nieko neduoda.

O kuom galime paminėti šiuos besibaigiančius metus mes, kurie čia Po Medžiu visuomet renkamės? Kokius įspūdžius mums palieka šie besibaigiantie metai? O, jie mums palieka labai daug. Jie palieka mums atsiminimą, kad mes visuomet atminėme geruosius ir bloguosius dalykus, visuomet juos apkalbėjome, ir sau prisimėnėme, ko reikia saugotis, ir ko reikia visuomet laikytis. Mės visuomet raginome vienas kitą but žmonių gyvenimui naudingais ne žodžiais, bet ir darbais. Ir taip mės veikėme per šiuos kiaurus metus, visuomet atmindami, kad linkėjimai pradžioje men-tų nieko neduos, jei mės patys nieko gero sau nenuveiksime. Ir todėl mės veikėme sulgy savo geriausio išrovavimo ir supratimo. Ir jaučiamės mės laimingais gale šių metų, kad pergyvenome sveiki ir gyvi celius metus, ir sulaukėme pradėtuosius metus užbaigt. Jaučiamės laimingais ir dėl to, kad per šiuos besibaigiančius metus nieką nenuskriaudėme ir nedavėme progos niekam rugot ant mūsų gale šių besibaigiančių metų. Mės taip jaučiamės, nes gerai žinome, kad ką mės susirinkę kalbėjome, visuomet turėjome mintyse, kad niekam skriaudos nepadarūs, ir visuose savo darbuose buvome atsargūs.

Žinoma, buvo žmonių, kurie mūsų kalbomis, mūsų veikimu, buvo neužganėdinti. Bet tai buvo žmonės, kurie pripratę prie įvairių piktybių, mūsų darbus ir mūsų žodžius ėmė pergreitai, be apsvartymo, be spėjimo suprast, ir išsiurėjo ar įsklausė nebutus daiktus. Bet mės jiems užtai atleidžiame ir visuomet atleisime, nes gerai žinome, kad tokių žmonių visur ir visuomet buvo, yra ir bus. Ir tūrime viltį, kad tie visi žmonės, kurie mus nesuprato per išstis-

sius besibaigiančius metus, kituose metuose jie bus su mumis ir mums padės veikti naudingą žmonijai darbą.

Per šiuos besibaigiančius metus mės turėjome Po Medžiu penkis dešimtis susirinkimų, ir kiekviename jų mės skelbėme geriausius mūsų norus, davėme geriausius patarimus, ir nurodėme, kaip reikia gyvent, kad likus žmonijai naudingą savo darbais ir protavimais. Ar daug tas kam gelbėjo, mės tikrai pasakyt negalime, vienok ir turime pripažinti, kad prie mės burio daugiau negu trejetas šimtų prisidėjo naujų narių, kurie su mumis Po Medžiu lankosi ir su mumis rūpinasi geruoju gyvenimu. Iš to ir galime spręst, kad mės darėme naudą šiuose, besibaigiančiuose metuose. Ir tuomi mės džiaugiamės. Užtai mės, jei busime sveiki ir gyvi, kaip veikėme šiuose besibaigiančiuose metuose, taip veiksime ir ateinančiuose. Užtai pasiganėdinkime tuom ką mums suteikė šie metai, ir laukime naujųjų, laukime jų su vilčia ir pasitikėjimu, kad jie bus mums irgi naudingi. Ne tie žmonės laimingi, kurie gale metų skaito savo pelną iš fiziškojo savo darbo ir savo netiesotų prisiplėšimų, bet tie laimingi, kurių sąžinė ramia ir tikra, kad niekas neturės užmetimo ir pasiskundimų ant jų. Todėl ir mės liekamės ramūs, nes ką pelnėme, pelnėme tą, ką nuo žmogaus negali niekas atimt. O pelnėme mės ramią sąžinę, ir jei kam atnešė naudą mūsų darbai, tą mės paaukavome kitų gerovei, kitų išgany-mui.

Laukdami mės naujų metų, ruoškimės dabar prie naujo veikimo, prie naujo ir dar nematomojo darbo, kad veikdami jį mės galėtume ramiai sulaukti ir galo kitų metų, ir sulaukė galėtume išduot tokią jai, jei ne gausenę atskaitą iš savo darbų. O kad prisirengt prie ateinančiojo, prie laukiamojo darbo, mės auklėkime savyje išminties spēkas. Skaitykime naudingus laikraščius ir knygas ir iš jų semkime išminties turta, kurį galėtume paskui kitiems išdalint. Be žinojimo vieno ar kito, negalime kitiems patart kaip reikia gyvent. Užtaigi mės turime prisirinkti žinių ir paskui tomis žiniomis dalin-

LIETUVIAI AMERIKOJ

BISBEE, ARIZONA.

Šis-tas iš pietvakarinių kraštų.

Arizona valstija yra į pietų ir vakarų kampą, kuri visu šonu siekia senąjį Meksikos rubežiu, o į vakarus dalį Kalifornijos, kai kuriose vietose. Valstija plotyje užima 113,956 keturkampes mylias. Žemė jos yra daugiausia kalnuota ir tyrai. Tie tyrai su savo kalnais yra gana turtingi įvairiais metalais, kaip auksas, sidabras, varis, zinkas ir kiti.

Bisbee miestelis yra prie senosios Meksikos rubežių. Miestelis nedidelis, gyventojų turi 9,205, randasi turtingiausiam vario kasyklų centre. Apygyventas jis įvairių tautų ateiviais, baltodžiais, tarp kurių didžiausius skaitlius priklauso meksikonams, nes Meksika čia pat prie rubežiaus.

Apkainuojama vertė.

Likusi valstijos dalis, kaip sakiau, yra kalnai ir tyrai, užimanti kasyklų plotą. Sulgy valdžios žinių, 1920 metuose čia iškasta: Aukso už \$4,686,000; sidabro už \$6,032,000; vario už \$1,147,000; švino už \$118,000. Kitų metalų iškasta už mažesnes sumas.

Šiaurinė valstijos dalis yra turtinga giriomis, kurių plotas apima 11,154,925 akrus. Giriose yra daug įvairių žvėrių, kurie tik didelėse giriose gyvena. Augščiausias kalnas yra San Francisco Peaks, turintis 12,794 pedų augščių.

Yra ir gamtos kitokių gėrybių, kurių kitose valstijose nėra, kaip tai suakmenėję medžiai (Petrified forest), kokių yra Opache apskrityje, netoli nuo Holbrook, kur yra daug negyvų, suakmenėjusių medžių, kuriuos rytinėse valstijose galima matyti tik muzėjuose, ar krutanciuose paveikluose, ir tai nedaro tokio įspūdžio, kokį pamatai savo akimis. Jie guli pavirtę ant žemės, šakomis atsirėmę; vienas to-

tis su kitais. Kas laidokauja, kas laiką leidžia, tuštybėms, kas jieško tik smagu-tų, kuriuos kiti pagamina, tas neturi žinių. Mės eikime savais keliais kaip ikišiol ėjom.

Kalėdos.

Štai, ir vėl jau čia kalėdos;
Kai kas eglaitę sau rėdos.
Prie jų ruošiasi visi,
Tiek seneliū, tiek ir maži.
Bet tarp daugel bus ir tokių,
Ką ir nešvės kučių.
Jausdami skausmą širdies,
Jie apverks vargus šalies.
Kučių naktį prieš kalėdas
Namiškiai prie stalo sėdas,
Tik mūs broliai, ten laukuos,
Turi budėt apkasuos....
Jie su priešais turi kautis—
Jiems nēr laiko šventėms džiaugtis—
Brolių savo, ir šalies,
Gintie laisvę iš širdies.
Ant jų stalo nebus šieno,
Nebus matutės nė vieno—
Kad jiems kučių paruoštų,
Ir liudinčius paguostų....

kių medžių guli skersai upe-lį, vietoje liepto, kuriuomi žmonės eina iš vienos į kitą pusę. Atvažiuoja daug žmonių ir iš toliau, kad pasi-žiūrēt šių liekanų. Ir jei tie medžiai prakalbėtų, jie pasakytų labai daug iš savo istorijos. Apie jų praeitį niekas iš žmonių pasakyt nieko negali.

Ukės Arizona valstijoj.

Tarpkalnėse 1920 metais buvo 10,816 ukininkų, kurie augina javus, vatą, alfalfą, kviečius, bulves, avižas ir kitką; auginama, be lytaus, nes vanduo užvadžiotas čia dūdomis, reikiant yra leidžiamas ant augalų ir taip augalai atgaivinama, nes Arizonoj kartais nebuva lytaus per penkis ar šešis mėnesius, tad viskas turētų išdegt, jei nebūtų laistoma, Auginama čia ir gyvuliai, kaip karvės, arkliai, mulai, avys, kiaulės ir kitoki.

Darbininkai gauna užsiėmimus metalo kasyklose, giriose ir ukėse. Fabriku Arizonoj nėra, išskyrus geležinkelų taisyklas.

Klimatas yra sveikas, nes sausas, tad liuosas nuo baktėrijų. Čia daug atvažiuoja iš pietinių valstijų džiovi-ninkų gydytis. Žiemos pagal Meksikos rubežiu nebuva, o į šiaurę, prie Kolorado žiemos yra. Vasaros buva labai karštos ir kurie prie karšto kilmato nėra pratę, tiems ir peršilta. Bet naktimis atvėsta dikčiai, ir gali-ma smagiai miegot.

Kur ir kiek lietuvių yra.

Lietuvių mažai kur randa-si Arizonos valstijoj. Yra kur koks pavienis užklydęs ir metalo kasyklas, ir keli u-kininkai. Lietuviškų orga-nizacijų visai nėra, nes lie-tuviai gyvena išsimėtę po visus kampus valstijos.

Tiek šiūomkart apie piet-vakarines valstijas. Kitą kartą parašysiu daugiau.

P. M. Lietuvos sunus.

HARTFORD, CONN.

Daug ko likosi užmiršta.

Baigiantės metams, vėl nors biskuti pabrėšiu. Pastaromis dienomis čia įvai-riuos draugijos sujudo lenk-tyniuot: tai baliai, tai teat-rai, tai prakalbos. Iš balių tai turbūt tik Ukės Kliu-bas pasidžiaugę turėję sa-

vo balių 1 dienoj Gruodžio. Žmonių prisirinko daugybė ir visi pavyzdinai elgėsi. Pelno likosi nemažai, nes viskas ėjosi po direktyva darbščios valdybos, o ypa-tingai sekretoriaus Levi-šausko, kuris išsiųsoęs dar-buojasi Kliubo gerovei.

Kliubas sparčiai žengia pirmyn ir daug jau progese nuėjo ir žada daug dar pa-daryt, ir padarys, jei tik su-tartinais taikys savo darbus. Pastaraisiais metais atvyko į Hartfordą daug naujų lie-tuvių iš įvairių kolonijū ir stoji prie Piličių Kliubo.

Dalis jų yra Suvienujų Vals-tijų piliečiai, o daugumas tik "pasaulio piliečiai", kaip jie save vadina. Ir štai, ne-zinia iš ko ir kaip kilo nesu-pratimas už Lietuvos vėle-vukę ir... doliarį. Nesupra-timas prasidėjo prieš metus, ir jau priešta prie to, kad "pasauliniai piliečiai" beveik paėmė viršų, ir Suvienujų Valstijų piliečius nustumė beveik prie durių slankščio.

Ir jei ateinančiame metinia-me susirinkime šalies pilie-čiai nesusipras, ir nestos visi kai vyrai, tai Suv. Val-stijų piliečiai gali liktis iš-stumtais ir už durių. Vadi-namas metinis Kliubo susi-rinkimas atsisub 23 dieną Gruodžio. Labai geistina, kad visi nariai susirinktu su blaivais protais ir nesusi-pratimą pataisytų, be nieke-no skriaudos, nes kitaip gali atsitikt kaip atsitiko Gard-ner, Mass. (šita korespon-dencija taikyta kalėdiniam "Amerikos Lietuvio" nume-riui, bet ji pavėlavo; gauta ji kada laikraštis jau buvo slaužtas į formas ir tokiu budu telpa tik šios savaitės laidojė. Red.).

Kiti lietuvių judėjimai.

Moterių sąjunga scenoj vaidino "Nemuno žydas" (gal Užnemunės žydas? Red.) ir atvaidino neblogai. Girdėjau, kad čia lankėsi su krutanciais paveiklai "A-merikos Lietuvio" leidėjas p. Paltanavičia, ir rodęs pa-veiklus iš Lietuvos. Girdėt, kad visi džiaugiasi, jog matė savo Tėvyne. Buvo ir bi-blistai, kurie rodė paveik-lus ir sakė prakalbas iš biblijos. Apvažinėja čia eilės ir kalbėtojų, kaip kokis tai Jukelis ir Bimba. Jų pra-kalbos ir tikslai tie patys kaip ir kitur. Kas pamena seną "taradaiką", jodinėjusi-ą ant kiaulės, tai ir į šiuos neva-kalbėtojus atydą ne-kreipia.

Pasirodė ir agitatoriai su Laisvės pluoštais, brukanti-ją ypatingai SLA. nariams. Verčiama neapsakomi peiki-mai centro valdybos. Man teko matyti ir igrdēt, kaip viehas SLA. naris stvėrė vie-ną tokių agitatorių, kuris nu-tilęs ir niekam nieko nesa-kęs, susiėmė pluoštus savo laisvės ir pasmuko lyg žiur-kė nuo slastų. Taip reiktų ir kiekvienam S.L.A. nariui pasielgt, tada tai nereiktų tokiems "darbininkams" čia važinėti su savo pliauški-mais.

Parapijos jubilėjus.

Dėkavonės dienoje, 29 Lapkričio čia lietuvių katali-kų parapija šventė savo ju-bilėjaus šventę, sukakus 25-metams savo gyvavimo. Ži-noma, su parapija niekas ne-

susilygins. Čia tukstanti-nė minia atliko viską kuo-šauniausia, Žmonių buvo prisikimšusi pilna bažnyčia, paskui tie patys buvo ir sa-lėje. Kunigas Jakaitis iš Worcesterio, labai patriotiš-kai atsinešė į Hartfordo ko-lonijos lietuvius. Iš sakyk-los išgarbino ir į padanges iškėlė juos kuoaugščiausia, kad per 25 metus daug dar-bu nuveikė. Čia dabar jau ir mokykla užpirta, su 12 kambarių mokiniais ir vir-šuje didelė salė. Už pirkinį parsieina apie \$50,000. Atro-do gana gerai.

Tos dienos vakare atsibu-vo koncertas su prakalbo-mis. Koncerto dalį išpildė bažnytinis horas, vadovau-jant Bliuzalskiui. Viskas pa-vyko gerai ir baigėsi šokiais, taip, kad galima sakt, Hartfordo lietuvių dėkavo-nės šventę praleido pride-rančiai.

Dabar apie kalėdas. apsi-reiškia nekias, nes vienur tai kitur darbininkai atleidžia-ma iš darbo. Bet darbinin-kai nenusimena, nes kurie atleidžiama, tie eina į ta-ko išdirbystes, kurių čia ne-mažai yra. Korespondentas.

WATERBURY, CONN.

Įvairios Waterburio žinios.

Domas Baltrimaitis, gyv. Watertowne, netoli nuo Wa-terburio, turėjo svečius, pro-hibicijos agentus. Nakties laiku, pusėje trijų, moteris labai išsigando, kuomet "sve-čiai" išivėrė. Ji ėmė klykt persigandimo balsu. Agen-tai irgi turbūt išsigando, nes išbėgė laukan nudumė sa-vais keliais. Tie "agentai" pasisakė esą iš Hartfordo atsiųsti ir turi paliudijimus, bet matyti tie paliudijimai namie padirbti. Du vyrai jau areštuota Waterburys turbūt bus tie patys: Petras Montvila, gyv. po No. 971 prie Bank gatvės ir James Mitchell, gyv. prie Wilson gatvės.

T. Smolskis patarė savo sunui mēst akmenais į Miką, ką sunus ir padarė. Tėvas pakliuvo už tai į policijos rankas. Jis gyvena prie Al-len gatvės.

D. Juškis pirkto karėiamą, ir kaip viskas buvo surengta kaip reikia, prireikė mąga-ryčių. Jiems begeriant; įėjo neprąsytas svečias — ka-pitonas su savo palydovais. Pirkėjas matydamas, kad viskas ne išeis jo sveikatai, nes stiklėlis buvo jau prie lupų, kuomet policistas prie jo atsistojo, sumislijo gud-riu budu išsisukt. Ir klist! degtinę iš stiklėlio policistui į akis. Bet tas jam nenusi-sekė. Gavo 30 dienų pasilsio ir \$200 su priedu kasžinkam "ant pyrago".

Netoli nuo čia yra patai-sos namai "Sheshire Reform School". Tarpe kitų tuose namuose yra ir keli lietuvių vaikai.

Kalinis užmušė sargą ir pabėgo. Jie iš girios vežė malkas; buvo vienas sargas ir du kaliniai. Vienas iš ge-riau ištikimų kalinių nuva-žiavo su malkomis, o su an-t-ru sargas pasiliko girioje. Kaip pirmasis sugrižo, rado sargą negyvą; jo galva bu-vo perskelta, kojos diržu su-rištos, ir paimta revolveris. Drabužiai irgi nuvilкта. Ra-

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

ANGLIŲ INDUSTRIJA AMERIKOJE.

Nuo seniai yra žinoma, kad angliai yra pamatinė šių dienų deginimo medega, kuodaugiausiai naudojama, visur reikalinga. Yra daug kitų degančių elementų, kaip tai aliejus, gamtiškas gazas, kerosinas, medis ir t. p., bet nė vienas iš šių degančių elementų negali kompetuoti—atstoti anglių. Angliai yra praktiškiausias naudojimui kuro reikalas, užtad jis turi pirmąją visų kitų degančių medegų.

Suvenytos Valstijos begaliniai yra turtingos įvairiais požeminiais mineralais, pradendant auksu, variu, geležies ruda, aliejum, druska ir daug kitokiais nesuskaitomais mineralais, baigiant tuomi juodai žibanti angliu. Šie požeminiai turtais įvairi, brangi minerališka medega, yra pamatu Suvalstijų milžiniškos industrijos. Suvalstijų šiadien galingo doliarie, kuris yra viešpataujanti kumštis visame pasaulyje. Stambioji anglinė industrija randasi maždaug vidurinėse Suvenytų Valstijų koptenėto zonoje. Anglio kasyklas randame daugelyje. Suvalstijų; kietą angli didžiojoje randame Pensilvanijos valstijoje, o minkštą angli didžiojoje randame Illinois valstijoje. Randasi anglis daugelyje pietinių ir vidurvakariųjų valstijų aplinkėse, bet jau ne tiek apšči kaip Penn. ir Illinois valstijose; pastarose valstijose randasi patsai anglio branduolis, pa-

šant šiuos žodžius parėjo žinia iš New Haven, kad ten vienas yra nužiūrėtas pabėgusiu piktadariu.

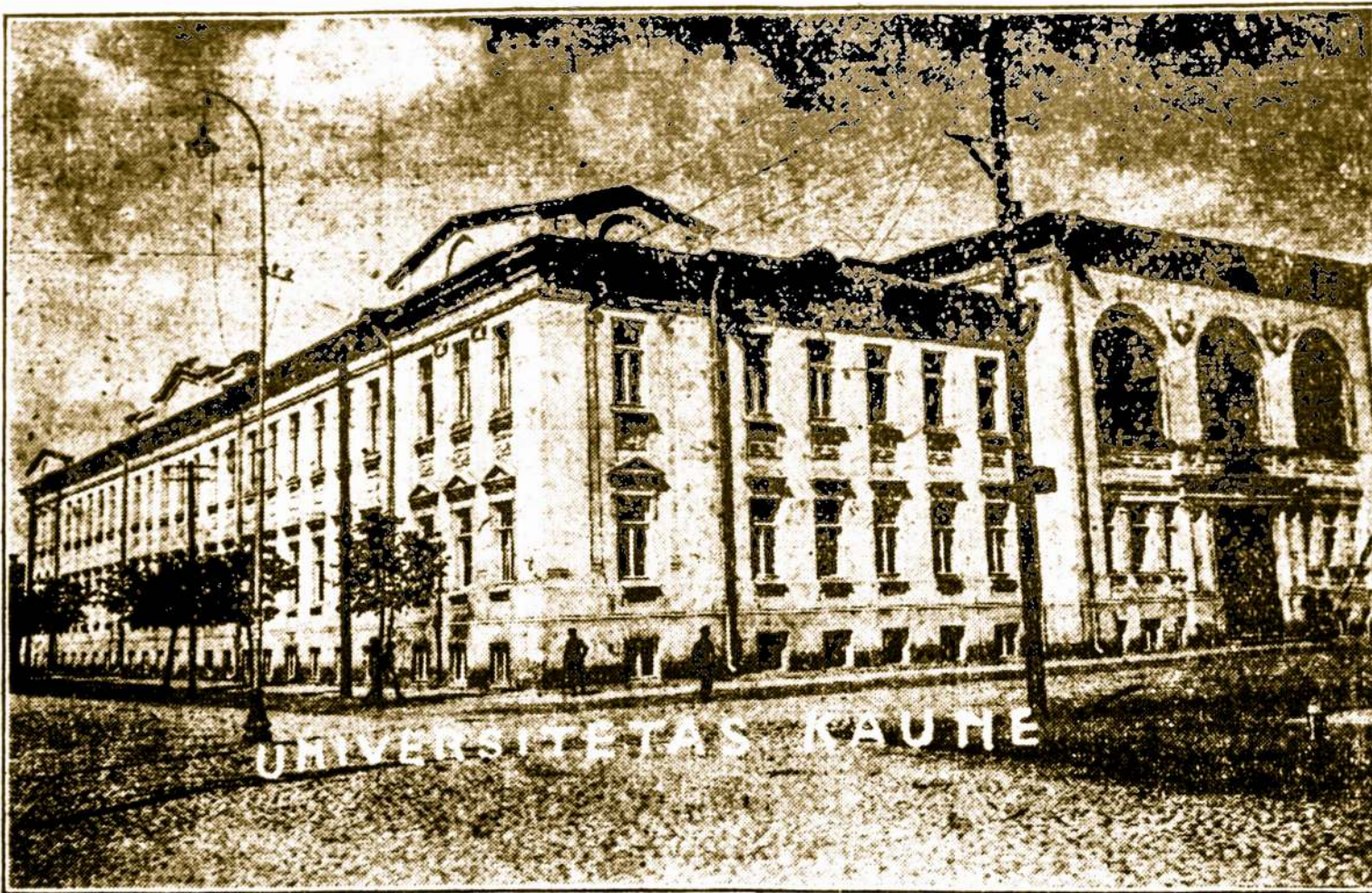
Emilija Poškiutė, lankanti Wilby augštąją mokyklą, eina pirklybos kursus ir likosi ji išrinkta pirklybos klubui susiorganizavus klubo protokolų sekretore. Nominacijose jos vardas pirmiausia buvo girdimas, ir kaip tik vardas pirmu kartu iššaukta, tuojaus visi sušuko "ura!" ir daugiau neleistą jos varads šaukt. Man tai labai smagu. Žybt.

ti stambioji anglinė industrija. Čia įvesdintas labai didelis kapitalas į modernią anglio kasyklų įrengimą, mašineriją, su kurios pagalba butų galima geriau išnaudoti tą gausų mineralą—angli, kad padarius didžiausią produkciją.

Kaipgi yra kasamas anglis?

Aš nuo seniai įdomavau susipažinti su anglio kasimo procesu, taipgi manau, kad yra labai daug žmonių, kurie įdomauja, kad susipažinti su ta industrijos šaka. Man buvo labiausia įdomu susipažinti su anglio kasimo metodu bei su anglio ola, einančia po žeme, kas man (nors paviršutiniai) teko patirti, pamatyti, todėl manau nors trumpoj formoj pateikti informaciją "A. L." skaitytojams.

Anglio kasyklos planas yra maždaug toks: kuomet mes ateiname prie kasyklos šaus žemės, čia visų pirmiausia įžanginio slankscio ant viršios pastebime keliatą būdinkų, panašių į fabriką; šiuose būdinkuose randame svarbiają įjegos mašineriją (powerful engine), su kurios pagalba operuojama anglio kasyklos svarbiausios funkcijos. Čia ranasi viena iš galingų pajiegų mašina, kuri lošia svarbią rolę anglio kasyklos operavime, tai yra, mašina, kuri naudojama ištraukimui anglio iš kasyklos į viršų pripiltus vagonus, ir tuom pačiu momentu tuščius vagonus nuleidžia į kasyklos gilumą. Ši operacija atliekama taip: kuomet kasykloj anglių pripilti vagonai ateina prie iškeliamos į viršų platformos, čia viens po kito vagonai užkabinami ant tam tikrų kaipo elevatorių vadintamos platformos ir tuomet duodama signalas mašinistui, esančiam prie minėtos kilnojimo mašinos, kuris paleidžia mašinos veikimą ir keliato sekundų bėgyje, vagonas su angliu randasi viršų, tuščias gi vagonas nueina požemin. Mat ši kėlimo mašina veikia dvipusis: ją operuoja vienas žmogus, bet nuolat esa du maši-

Lietuvos universitetas.

Sirdis mokslo, grožybės mūsų visos Lietuvos, reikalauja naujų, atsakančių namų, namų gyvenimui mūsų mokiniam, daugybės mokslo įrankių, knygyno ir viso ko reikia. Mēs kaip pelės visi lietuviai turime nešt aukas dėl palaikymo šios vientelės mūsų institucijos, be kurios mūsų šalis negali gyvuoti. Todėl, kur tik mēs galime kokią auką gaut, iš visų mūsų pasisekimų gyvenime, paskirkime dalį Lietuvos universitetui. Aukoms siųst antrašas toks: Lietuvos universitetas, Kaunas, Lietuva.

nistai, kuriedu sergsti mašinos veikimą labai akyvai; jiedu mainosi šiame darbe trumpuose pamainų perijoduose.

Kuomet anglis išeina į viršų kasyklos, čia mekanišku budu jis eina keliatu srioviu į paskirstomą klesą; smulkius ir stambius užima savo vietas pastatytuose vagonuose, kurie iš čionai eina tiesiai į anglinę rinką.

Dabargi nusileidžiame į kasyklą po žeme, apie nuo 3 iki 5 šimtų pėdų gilyn, kur atrandame kasyklos didžiąją, įžanginę tunelio skylę, vadinamą "Main shaft", kuri guli tunelio pavidale ilgume apie šešis šimtus pėdų, "Main Entries" vadinama, iš čia prasideda tuneliai horizontališkai ir eina net kelis kilometrus požemiu. Kiti tuneliai eina panašiu budu skersai pirmuosius, taipgi iš šių skersmių tunelių randasi urvai vadinami "stubs entries", kurie maždaug atrodo taip: didelis namas su šimtais kambarių, tokiuose kambariuose iškasama apie du tukstančių tonų anglio.

Kaip jau paprastai žinome, kad kasime anglio naudojama eksploduojančia—plėšiamą medegą—dinamitą. Šį darbą atlieka vienas ar du žmonės visoj kasykloj, kuomet angliakasiai apleidžia kasyklą, prasideda pavojin-

gas ir labai svarbus darbas. Taipgi yra naudojama elektros įjegos mašinos kirtimui anglio; jos labai skaitlingai vartojama prie minkštojo anglio kasimo.

Kaipgi angli išgabena į platformą, prie iškėlimo į viršų? Kitados didžiojoje atlikdavo traukimą vagonų mulai, bet jau dabar tam yra tikra mašinerija (a locomotive propelled by electrical energy). Šie elektrikos lokomotyvai traukia keliolika vagonų, šitokių trukių daugybė veikia kasyklos tuneliais. Žodžiu sakant, anglio kasykloj veikimas yra labai spartus, šimtai tukstančių anglio tonų išimama kas savaitę, didesnėse kasyklose. Anglio kasyklą nemačius, sunki išivaizdinti bei suprast jos ypatybes. Tie kasyklos požeminiai urvai—tuneliai, jais nutiesti geležinkeliai, rodosi, kad ten randasi kitas pasaulis—baisiai didelis miestas su gatvėmis, kelių kilometrų ilgio—tamsus miestas, panykos absiaubtas.

Oras kasykloj yra gerokai sunkus, bet nėra visai blogas žmogui, pripratusiam. Oras kasykloj yra taisomas su pagalba kemikalų, teikiama nuo paviršiaus žemės tam tikromis mašinerijomis, kas sudaro sveiką orą ten esantiems darbininkams. Kemiški elementai ištraukia gazą iš kasyklos į viršų. Tai tiek apie anglio kasyklą, suglaustoj formoj. Daug yra dalykų, surištu su anglio kasyklos operavimu, bet juos aprašyti laikraštėje nėra galima, reikia apsilenkt.

Anglio sunaudojimas.

Anglio pagaminimas šioj šalyj yra begalo produktyviškas. Anglio kasyklų savininkai, pagal šių dienų anglio kainą Amerikoje, daro baisiai didelį pelną, milijonus doliarų kas metai sunaudojama į užrubežius, bilijonai—milijardai tonų kas metai reikia iškast anglio, kad užpildžius tą milžinišką anglio rinką.

S. V. randame 150 milijonų gyventojų, kurie didžiojoje naudoja angli apšildymui butų, šimtai tukstančių milžiniškų fabrikų, pajiegų plantacijų, visuomeniškų įstaigų, kurios išimtinai angli naudoja teikimui pajiegų

čia rinką. Gamta matulė apdovanojo šią šalį labai gausiai, bet šiomis gamtos dovanomis naudojasi tik maža žmonių sauja. Tie šimtai milijonų doliarų kas metai nueina į anglio magnetų kišenių, o visa liaudis naudos iš to jokios neturi. Kas kita butų, jeigu tokios industrijos šakos butų visuomeniškos, nacionalizuotos.

Meškučių Vaikas.

Radius ir šiluma.

Neperseniai mokslininkai surado radiumą, kuris nuolat išduoda savo šilumos spindulius, nors jis nedega, bet gamina nuolatinę šilumą ir leidžia iš savęs niekados neataušdamas. Yra ir kiti elementai, kurie duoda šilumą, bet radius vienas iš jų geriausiai žinomas. Po atradimo radius, mokslininkai nesuprato, kad niekas iš nieko negali pasidaryt; pradėjo ginčytis. Nekurie tvirtino, kad ta šiluma iš nieko, pati per save darėsi. Bet laikui bėgant iširta, kad niekas iš nieko nepasidaro, ir toliau mokslas rėmėsi savo patyrimais ir išradimais. Mokslininkai atrado, kad radius gamina šilumą, kada jo atoma skirstosi ir mainosi į kitus atomus, turinčius pas save mažiau energijos. Mokslininkai tikisi, kad laikui bėgant žmonės, vartojanti protą, galės pakinkyt šilumą, esančią atomuose, kuri pagelbės šildyt reikalingus daiktus ant žemės, suks fabrikų ratus ir stums didelius laivus jurėmis. Šilumos spinduliai, paeinanti iš gamtos šaltinių, neapsakomai yra svarbūs žmonėms, gyvenantiems ant salų. Klimatas ten daug skiriasi nuo didelių sausžemių ir mažesnių salų esančių tarpjuriuose. Tas skirtumas turi didelę įtekmę ant žmonių ir augalų. Salose oras visados daugiau drėgnas ir sezonai lėčiau mainosi negu dideliuose sausžemiuose. Vasaros buva neperkarštos, žiemos neperšaltos. Anglija yra vienas pavyzdis salos. Nors anglai tankiai skundžiasi savo klimatu, bet jie turi vieną iš tų klimatų, kuris skirtas saloms su neperšaltomis žiemos ir neperkarštomis vasaromis, labai tinkamą įvairiems augalams, gyvunams ir žmonėms. Iš tos priežasties, kad klimatas žmogui yra patogus, an-

glai yra iš prakilniausių pasaulio tautų, davę pasauliui didžiausius mokslo vyrus ir toliausiai pavėdėję civilizaciją. Tas klimato malonumas paeina nuo jurių vandens, kuris vasaros laiku saulės sušildytas, siunčia į viršų labai daug vandens, gazų pavidale. Tie vandens gazai neduoda saulei per daug kaitinti žemę; užėjus šaltiems sezonams, taipat apsaugoja juos nuo šalčio. Žmogus tik vidutiniai jausdamas turi gerą energiją visame veikime.

Visi žino, kad vanduo yra šilčiausias, kuomet saulė nustoja šildžius jures. Vanduo yra šilčiausias jurėse ne viduryj vasaros, bet kada vasara jau pasibaigia; tada vanduo yra šilčiausias ir per žiemą tą šilumą siunčia į orą. Vasario mėnesyje saulė vėl pradeda atsigaut ir šildyt, kada jurių vanduo jau prazduo savo šilumos spēką, saulė užima šildymo vietą. Tokios aplinkybės Anglijai ir jos saloms duoda labai priimną klimatą gyvenimui. Visai kitaip butų, jeigu Angliją apsupūt smilčių kalnai, vietoje jurių, kurioje vietoje traukimo prie savęs jurių drėgną orą, atbulai, karščiu savo paviršiaus atstumtų visą drėgnumą. Tada Anglijos žemė visai kitaip atrodytų. Vietoje gražios derlingos žemės butų tyrai. Anglijos žmonės tankiai nusiskundžia, kad vasarą jie gauna perdaug lytus, neatsižvelgdami į tai, kad lytus visgi geriau negu kad jie butų sausumų aplinkybėse ir per vasarą negautų šilumos, kurią dabar gauna iš šildytų jurių.

Sis—tas.

Nuo Balandžio mėnesio 1920 m. iki Balandžio mėnesio 1923 m. Anglijos valdžia išdavė pašelpos bedarbiams keturis šimtus milijonų doliarų.

Lokomotiva be vagonų bėga po 27 metrus, per sekundą; galėtų visą pasaulį apibėgt per 19 dienu.

Suvenytų Valstijų beprot namiuose visuomet yra 250,000 protiškai sergančių ligonių.

Sulyg apskaitymo W. Durgin'o, Suvenytose valstijose moters nešioja 1,600,000 kurpių.

Prienų gimnazija.

Visi, kurie nuo Prienų paeina, turėtų but linksni, kad per rupeštį ir didelį pasišventimą kun. Martišiaus, Prienuose pastatyta gimnazija. Ją palaikyt, apmokėt mokytojams, duot kurą ir užlaikyt mokslo dalykus, reikalinga aukos. Amerikiečiai nuo Prienų, nepamirškite savo šventos pareigos kada kur galite, parinkite aukų, parinkite ir vardus aukavusių, pasiųskite šiuom antrašu: Prienų gimnazija, Prienai, Mariampolės apskrėcio, Lietuva.

Merkinės gimnazija.

Merkinė stovi prie pat lenkų demarkacijos linijos. Daug žmonės vargo panešę dėl plėšimo jų turto, vienok jaunimas auga kaip kanapės. Jiems reikia mokslo. Gimnaziją jie vargais susitaisė, vieni sunkiai dėl jos dirbdami, kiti aukaudami. Merkiniečių yra labai daug Amerikoje ir jeigu nors po mažą auką duotų, tai ta gimnazija gyvuotų labai gražiai. Siunčiant aukas adresą galima dėt tokį: Merkinės gimnazija, Merkinė, Alytaus apskrėcio, Lietuva.

LIUSOJI VALANDA.

Jaunimo skyrius

Nemuno šalis pavasaryj.

I

Naktyj padangė blizga ir juokias, Mirkčioja žvaigždės, mėnulis liudi; Žemėj lakstutė dainelė suokia,— Pasaulio burtai dainoje gludi....

Dieną padangė auksu dažyta,— Saulė bučiuoja dangų ir žemę... Vos tiktai aušrai paskelbus rytą, Saulė pasauliui gyvybę lemia.

Sielą gaivina plačiosios lankos Veriančių akį žiedų prisėtos, Pasakas audžia Nemuno bangos, Pasakos plaukia saulės perėtos....

II

Skęsta lankos ir karklynai Malonių dainų aiduos, Įsiubutos džiaugsmo bangos Slepiasi žieduos.

Ir kvėpuoji meilė gyva... Tam gyvybės kunkule Grožių, kvapsniui neatsispirsi Žmogiška gale:—

Akys raibsta sužavėtos, Širdis lieka nors tenai, Siela gauda džiaugsmo bangas,— Auga jai sparnai...

III

Pinas vainikai aukso svajonių Gimdo juos skrajos Nemuno bangos, Šypsas žiedelis, dainos lakštučių, Kurių aidučiai supasi, rangos....

Sparnai galingo aro išauga Skrist į erdvę neišmatuotą, Pievon sidabro žvaigždučių pranešt, Kviet saulutę į laimės puotą.

Garniai, žuvėdros, debesiai ančių, Siekdami tikslą savo kelionės, Nori užkariauti Nemuno šalį, Kur tirpsta skausmas, gema svajonės...

1920—II—8. Karališkiaiai.

Simas Bakšys.

Gėlelei.

Kodėl, gėlele baltažiede, Taip ilgą sapną pamilai? Kodėl nemandai savo veidą Rytų saulutės spinduliuos?... Kodėl?

Męs laukiam žiedo, kvapaus kvapo, Kad jis pagirdytų sielas, Kurios nuodais ištroškę tapo...

Greičiau, gėlele,—paskubėk Praskleiskie žiedą—pražydek! Tu taip viliojanti, graži... Greičiau žydek!

Raselė žiba jau šviesi... Su saule tekančia kartu Praskleiskie žiedą savo tu...

Greičiau, gėlele,—paskubėk Dangu: saulutę palydėt Į šalį, kur tamsa tamsi, Kur nėra šviesos... Lydėk saulutę dangumi, Kur žmonės vargo kupini, Šviesos belaukianti visi... Lydėkie ten, kur verkdami, Mamytės duonos melsdami,

Visai nevalge—alkani Vaikučiai miršta... Dėl jų žydek, gėlele, tu, Nemirštamam kvapiu kvapu, Ir juos gaivink!

Mariampolė, 1923—VIII—11 d.

Vyt. Montvila.

O, kaip greit!

Oi, kaip greitai pražydėjo Margaziedžiai žolynai; Plieno dalgė palytėjo— Ir žiedelių nematai....

O aš džiaugtis jais norėjau Ir bučiuotie taurelės, Bet štai lupų nesudėjau, Kai išskynė gėleles...

Oi, kaip greitai palytėjo Plieno dalgė gėleles! Dar bitutė tik žirzėjo, Rinko medui dulkeles...

Tik skrajojo plaštakėliai Ir išlėjos tarp žiedų, O saulelės spindulėliai Sėmė džiaugsmą iš lankų...

Bet dalgelė suzvangėjo Ir išnyko žolynai... Ir tik liudną raudą vėjo Vien aplinkui tematai.

Oi, kaip greitai jų neliko!... Dar rengiausi išbučiuot, Bet taurelės štai suvyto Ir neteko glėbėščiuot.

Biržai, 21—VII—1923 m.

Alfonsas Jokubėnas.

Aušros sunys.

Kaunas. Kaune, Valstybiniam Dramos Teatre, trečiadienyj, 14 Lapkričio vaidino S. Čiurlionienės 4 veiksmų dramą iš spaudos uždarymo laikų "Aušros sunys". Drama "Aušros sunys" yra labai tragiška, aiškiai atvaizduojanti Lietuvos spaudos uždarymo laikus.

Dramos turinys yra šoks: Mažžemis parubežio ukininkas Rusteika, pagautas savo tautos ir tėvynės meile, tampa uoliausiu kontrabandistu—knygnešiu, nejaunas žmogus. Rusteika tą savo pavojingą ir rizikuojantį amatą—knygnešystą taip pamylstą, jog nežiurint žmonos didelio priešinimo si ir jos verkimų, savo vienturtį sunų Jurgį irgi pripratina prie nešimo knygų. Rusteika su savo jaunučiu sunum Jurgiu kartas nuo karto eina į Prusus ir iš ten pėrgabena visokių knygų, kalendorių ir laikraščio "Aušra". Parnėstas knygas, knygeles ir "Aušrą" jie išdalina savo tarpininkams, o šie išplatina po žmones. Uoliausiu Rusteikų tarpininku ir kontrabandos išnešiotuju buvo ubagė Barbora.

Rusteikų veikimą patiria žandarai ir ryztasi juos sugaut, bet ačiu jų gudrumui, tas jiems nepavyksta. Žandarai, norėdami surast kontrabandą, gudriai apsimetę neva keleviais, lanko Rusteikų grinėčią, prašo vaišint juos alumi ir lašiniiais, bet knygų neranda. Pagaliaus už Rusteikų sugavimą valdžia pažada 300 rublių, po ko žandarų energija žymiai padidėjo. Žandarams į pagelbą prisidėjo gudrus laikrodininkas žvalgas Albinas. Albinas kaip jaunas ir gražus vaikinys, prisimelina prieš Rusteikos dukters Rožės ir pažada ją vest, o pastaroji parodo po akmeniui paslaptinę duobę, kurioje buvo slepiamos knygos.

Išgavęs tą paslaptį žvalgas Albinas, tuojaus duoda žinią žandarams. Duobė, kurioje buvo slepiamos knygos, buvo miške. Sužinoję, kad Rusteika su savo sunum Jurgiu yra išėję į Prusus, parnešt knygų, žvalgas Albinas ir du žandarai, naktia atėję į krumus, arti duobės, laukė sugrįžtančių jų su knygomis. Čia įvyksta liudna tragedija. Atėjus Rusteikams, žvalgas su žandaraus iš krumų, it alkani vilkai, užpuola juos suimt. Iš knygnešiu ir užpuolikų pusės įvyksta šaudymas, rezultate žvalgas Albinas ir Rusteikos sunus Jurgis, krinčia užmuštais, o žandarai nubėga į mišką. Tuo tarpu atbėga Jurgio motina ir jo sesuo Rožė. Jurgis motinos ir sesers karsinamas, sunkiai vaitodamas, dar kalba ir ramina jas alpstančias iš gailėsčio, ir galop miršta. Scenos toks tragiškas vaizdas į publiką darė slėgiantį įspūdį, kaikuriuos moters net verkė. Artistai vaidino labai gyvai, įspūdingai. Publikos buvo pilna salė.

Lietuvos sunus.

PERMAINOS IMIGRACIJOS SKAITLYNĖSE.

Sulyginant senesniais išleistais imigracijos skaitlynes iš Darbo Departamento Imigracijos Biuro, su tomis, kurios buvo išduotos prieš karę, rasime dideles permainas atėvių užsiėmimuose.

Tarp atvažiavusių pereinčių metų atėvių buvo daugiau profesionališkų, pralavintų darbininkų, moterų, vaikų ir kitų, kurie buvo klasifikuoti kaip bė užsiėmimo, negu buvo tarp atėvių, kurie atvažiavo prieš karę. Sulyginus su 1912 metais, buvo jie paprastais atėvių metais prieš karę; jie rodo, kad nors 1912 metais tik 1.4% atėvių buvo aktoriai, arhitektai, kunigai, redaktoriai, advokatai, daktarai, artistai ir t.t., 1923 metais toki žmonės pristatė 3.3% visų atėvių. Pereitais metais kepėjai, knygų apdarytojai, naminių rakandų dirbėjai, daržininkai, mašinistai, malūnininkai, mehanikai, kasyklų darbininkai, kurpiai, kriaučiai ir t.t. sudaro 20% atvažiujančių atėvių, 1912 metais sudarė tik 15% visos imigracijos.

Matosi žymus sumažėjimas tarp ukininkų. 1912 metais 23% visų atėvių buvo ukininkai ar ukės darbininkai, kuomet 1923 metais tos dvi klesos sudarė tik 7%. Tik ukininkai sudarė didžiąją 1912 m. jų atvažiavo mažiaus kaip 1% visų atėvių ir 1923 metais 2.4% visų atėvių. Abiejuose metuose darbininkai (neskaitant ukės darbininkus), sudarė panašią proporciją visos imigracijos, tai yra, apie 16%.

1923 m. mažiaus namų tarnų atvažiavo negu 1912 m. 1923 metais 10% visų atkeliaujančių atėvių buvo namų tarnai. 1912 metais tik 14%.

36% visų atėvių buvo, vaikai arba kiti be užsiėmimo; 1912 metais tos grupos nuosimtis buvo 27%.

Skaitlynės aiškiai parodo, jog šiomis dienomis daug daugiau pamokintų žmonių atvažiuoja negu bile kada praelyje. Ir aiškiai matosi, jog ukininkai, kurių padėjimas žymiai pagerėjo Europoje, jau pasilieka namie. Tik matosi žymus padidėjimas tarp žmonių, vaikų ir kitų giminių atėvių, kurie dabar randasi Suvienytose Valstijose. F.L.L.S.

KŪDIKIŲ GERŪS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Maistas augantiems kūdikiams. Laukiant kūdikio normaliskai vystantis, reikia jam duot užtekinam tinkamo maisto. Daugelis kūdikių, kurie menki gimsta, gali but išauginti į stiprius vaikučius jei tinkamai prižiurima jų maistas. Jei pastūdijusi bendro penėjimo vaistus, tai pamatysi, kad valgiai yra laipsniškai didinami su kūdikio augimu. Iš pat pradžių turime griežtai pienušką maistą, prie kurio vėliau prisideda košė, vaisiai ir keletas daržovių. Pridėjimas eina laipsniškai, kad neišvertus viduriuku, bet prižiuriti normalj augima. Panašus planas rekomenduojamas vaikams, bet per pirmus penkius metus reikia apsirubežiuot tik tais valgiais, kurie tinkamiausia parupina elementų reikalingų ugiui, ir kurie geriausia tinka kūdikio virškinimo spēkoms. Pienas, kaip ir kūdikiams, vis tebeturi buti pamatas valgiu. Jis absoliutiškai reikalingas tinkamam išsivystymui. Eagle Brand Pienas yra plačiai vartojamas Netolinuose Rytuose tarpe našlaicių šventos Žemės, ir gamina stebėtinus vaisius gydančią nedapenėjimą. Eagle Brand, tinkamai vartotas, suteikia visą reikalingą maistą del augimo ir todėl turėtų jeit į kiekvieno augančio vaiko valgi.

Tukstančiai ir tukstančiai kūdikių reikalauja ypatingos priežiuros tarp keturių ir 16 metų. Jiems reikia maisto, kuris ypatingai sotus. Jiems reikia maisto, kuris pagelbės jiems tapti stipriais ir vikriais, kovojančiais prieš ligas. Tėvams šitokių kūdikių stipriai rekomenduojama Borden's Eagle Pienas. Tai puikiausias pienu moksliskai sutaisytas su geriausiu cukrumi, kuris pagelbsti kūdikiui įgyt svario, be ko jis negali but stiprus ir vikrus. Yra tikra ekonomija visiems tėvams prižiurēt, kad jų vaikai butų tinkamai subudavoti stembimui prieš ligas, kadangi yra pigiau viską sveiki išlaikyt, negu jį gydyt. Šitiems vaikams, rekomenduojama duot du šaukštu Eagle Pieno, atmiesto trimiketvirtadaliu puodelio šalto vandens. Gali duot paryčiai ir po pietų. Senesni vaikai kai-kada labiau jį mėgsta su gnger ale, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk atėčiai.

Apšvieskite savo gimines Lietuvoje, užrašdami jiems

"Lietuvos Ukininką" savaitinį laikraštį, kuris kainuoja: LIETUVOJE metams tiktai \$1.80 AMERIKOJE metams — \$3.00

"Lietuvos Žinios" Politikos, mokslo, visuomenės ir literatūros dienraštis. LIETUVOJE metams — \$6.00 Pusei metų — \$3.00 AMERIKOJE metams — \$8.00 Pusei metų — \$4.00 Pamatymui numeris po 5 centus stampomis. Pinigus ir adresus siųskite šiūomi adresu:

P. Mikolainis, Agency, 188-190 SANDS STREET, BROOKLYN, N. Y.

ŽODYNELIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSĖ ANGLIŠKA KALBA.

Turėdamas kilėtinį žodynėlį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kitų pagelbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA Worcester, Mass. 15 Millbury St.

Anthony Oswald Shalna, Lietuvis advokatas, 366 BROADWAY, ROOM 2, Telephone, So. Boston 857a SO. BOSTON, MASS.

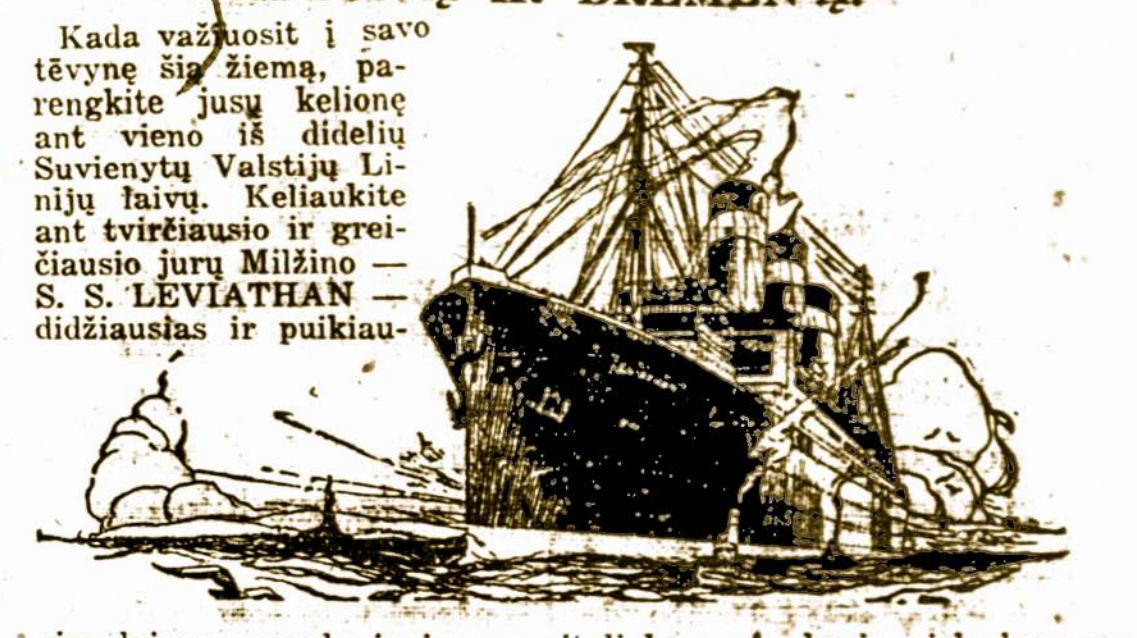
Antanas J. Milleris, Lietuvis Advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVI" TAS VISKĄ ŽINO.

La Touraine Coffee

45c PER LB.

I LIETUVĄ ANT DIDŽIAUSIO IR GREIČIAUSIO LAIVO PASAULY PER SOUTH-AMPTON'Ą IR BREMEN'Ą.

Kada važiuosit į savo tėvynę šią žiemą, parengkite jusų kelionę ant vieno iš didelių Suvienytų Valstijų Linijų laivų. Keliaukite ant tvirčiausio ir greičiausio jūrų laivo — S. S. LEVIATHAN — didžiausias ir puikiausias laivas pasauly ir jus gausit linksmumą, kurio niekadoms ne užmiršite. Suvienytų Valstijų Valdžios Laivai siūlo jums greitą ir smagią kelionę. Dideli kambariai, visokios rusies patogumai, atskirti kambariai poroms ir seimynoms, dideli pasivaikščiojimui dėnėti, rūkymui kambariai, socialės salės, daug įvairių ir geriausių valgių padaromų patyrusių virėjų, tarnų mandagus patarnavimas ir po globa Suvienytų Valstijų Valdžios per visą kelionę. Rašykite del aprašomos knygutės, atspausdintos jusų kalba ir kitų informacijų. :

UNITED STATES LINES, BOSTON, MASS. 75 STATE STREET. LOKALIAI AGENTAI VISUOSE MIESTUOSE: Valdantieji Operatoriai del **UNITED STATES SHIPPING BOARD**

NUBAUSTASI!

Šis mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupinio.

BAMBINO

Reg. S. V. Pat. Bure.

Matai ką jis daro! Palauk, kuomet jį sugaus motina! Motinos, nebuskite savo vaikų neturėjimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išputimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėjimo. Tie nemalonūs simptomai pranyks tūp greitai, kaip greitai jų sistema perims šitas nepatogingas, pasekmingas vidurių patousiotojas.

KUDIKIAI MEGSTA JI! JIE NET PRASO DAUGIAUS!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS. MUZIKA IR ŠOKIUS, TŪ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAEJO.

Įsigyk **GRAFONOLĄ**, kuris palinksmins jusų namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika. Musų krautuvėje randasi didelis pasirinkimas REKORDŲ ir mašinų. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafo-rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą, nola arba lietuviškų rekordų, ir už 2c. stampą, adresuojant:

M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., - Worcester, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAŠ ARTI \$500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pasalpa išmokėta \$247,007.15

SLA kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—\$150, 300, 600, IR 1000. PASALPINIAI SKYRIAI—\$6.00, 9.00 IR 12.00 Į SAVAITE

Del platesnių informacijų kreipkitės šiū adresu:

Lithuanian Alliance of America, 307 WEST 30th STREET, NEW YORK, N. Y.

Jūs privalote gauti Geriausią Kavą.

Rasit ant groserninko lentynų—prašykite!

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

J. B. Smelstorius.
KRYŽEIVIS.

(Tąsa)

Grasminė:

Tavo žodžių prasmę negaliu išpėti!
Ta, kuriai tu leidi nors tave mylėti,
Manau pergalėtų viršgamtišką kliūtį,
Kad tik tu laimingai galėtum butie.

Butėnas:

O, ji tai išgirdus, gal tik nusijuoktų!...
Ir aš gi, tolygiai tiktai iš pavogto
Žvilgsnio spindulėlių sau svajonės ramą
Pastatęs džiaugiausi iki tikrenybės
Netrenkė giliausios bedugnės tamsybėn,
Kur visi gražiausi troškimai pražuva.
Toj tamsioj bedugnėj pragaišt butų miela,
Jei nors spindulėlis vilties mano sielą
Palietęs man tartų, kad ją dar matysiu...

Grasminė:

Atleisk man Butėnai, jei tavęs prašysiu
Ištart man jos vardą.

Butėnas:

Man burną uždaro
Ir pareigų sienos ir įsakų panciai,
O šiaudien be to dar nežinės gilybės,
Neklaus manęs tamista.

Grasminė:

Galingi dievaičiai!
Kas žodis, tai naujos bedugnės slaptybės!

Tverijonas:

Stai ve, ir nelaisvis...

Rugėnai:

Mirtį!—skirk jam mirtį!

Tverijonas:

Stovėk nesvyraves! Tuoj gausi patirt,
Kad mes ne kryževiai, ką širdies neturi...

Butėnas:

Buk drąsus jaunuoli, pažvelgk į šį burį:
Ne visi, man rodos, tavo kraujo geidžia.

Vaidyla:

Kas gina kryževį—Kovo garbę žeidžia!

Rugėnai:

Aukaukit jį Kovui!

Butėnas (pasikėlęs nuo suolo):

Kad mirtin pasmerkt
Beginklį tiesotai, tai leist žodį tart
Ir smerkiamam reikia; lai mirdamas jaučia,
Kad ne mūsų smurtas jį bejiegį baudžia.

Rugėnai:

Gerai, tegul kalba!

Butėnas:

Na, kalbėk jaunuoli,
Dėlko keliavai tu taip didelį toli,
Ar dėl to, kad gint, žudyti ir plėsti
Ir pačiam ant galo gyvybę prarast?
Gal tavęs dar laukia žilgalvė mamele,
Geroji sesutė, mylima mergelė—
Sakyk, ar jos tave džiaugdamas išleido?
Pakelk savo šalmo antkaktį nuo veido,
Lai mato teisėjai, kad už mūsų skriaudą...

Nelaisvis:

Oh, negraudinkit! per daug širdį skauda,
Sudeginkit mane!

Butėnas: (nustebęs iki auščiausio laipsnio):
Ar tai tas pats balsas, kurį aš mylėjau?

Sauoras (išgąstingai, susimaišęs):
O! tai Slankos balsas!...

Nelaisvis (numesdamas nuo galvos šalną).
Taigi ir matykit,
Kas degančio laužo iš jūsų maldauja!

Butėnas:

O didis Perkune! uždegk mano kraują,
Nes ledais sušala...

Slanka:

O greičiau žutykit,
Kitokios iš jūsų neprašau malonės,
Aš čia svetima jums, nes aš jau krikščionė!

Vaidyla:

Išgama nevertas kartu su didvyriais,
Liuosybės gynėjų garbe vainikuotais,

Keliauk Anapilin! Kas giriasi vyliais,
Tam mirties sprendimas paties sau išduotas!

Grasminė:

Apgink ją, Butėnai! Tu suakmenėjai?!

Butėnas (išsitraukdamas sausų žolinų iš užančio ir paleisdamas nuo veido su vėju):
Kaip kad tikrenybės pasaulis svajonių!

Grasminė:

O vargše, Butėnai! iš tuščių malonių
Ir žiupsnio žolynų sprendei apie širdį!

Slanka (susigriebdama krutinę ir pūdamą):
Ah, jisai...

Grasminė:

Pasėjus prakeiksmą ir mirtį
Krinti, ir netrukus kančią gal užbaigsi,
Bet mes ir tėvynė...

(Butėnui):

Manau, kad suteiksi.

Mylimai pagelbą... Tai leisk pavaduot
Man tave jai šiuomkar... Pradedą alsuot,
Jos širdis dar plaka.

Butėnas:

Tik priešams tėvynės!...

Grasminė:

Gana, nedarykim jai daugiau kankynės!
(vyriskiamis)

Numešt ją į rumus!

(Butėnui):

Dabar visam galas!

Audroje nelaimių minties žaibų reikia,
O tu, kai lavonas, atšalęs, išbaļęs...

Butėnas:

Kame siela plyšo, mintis jau neveikia!...
(Žmonės pamažu skirstosi užsimastę, Butėnas
stovi vietoje stabu pavirtęs, uždanga pamažu
nusileidžia).

AKTAS IV.

Rumų kambarys, apšviestas tiktai rausva ugnavietės šviesa, šliaužojančia kraštais puošiančių kambario sienas skydų ir sukabintų ginklų. Prieš ugnavietę giliai nusiminęs ir išbaļęs sėdi Butėnas, iš užpakalio tylomis ir palengvėle atvyru glėbiu prieina Grasminė.

Grasminė:

Jeigu neįstengiu gražint tau gyvumą,
Lai žuva pasaulis! Arkonos gražumą
Tik tavų mačiau aš, tik tave mylėjau!
Dabar man ji žuvus ir jau atgailėjau.
Bet pirm neg atgulsiu į užmaršties kapą,
Dargi iš krutinės paskutinį kvapą
Paleisiu su vėjais, kad iš atminimų
Zaibu vėl užsidegtų liepsna atgimimo!
Ateis naujas rytas, šilti amžių vėjai
Išdžiovins puvelsius; kaulai sutrunėję
Po sunkumo kryžiaus pelenais tur virst!
Tuomet nuo kaukuolių kalno turės krist
Ir tas sunkus kryžius, kurs meilės mokina,
O laisvę praryja ir laimę naikina.
(nukabinusi nuo sienos kaalviją ir paduodama
jį Butėnui):

Imk šį kalaviją! gali reikalaut
Šito "paskutinės pagelbos" pabuklo;
Nors nepadarysi tu juomi stebuklo,
Priešui nugalėt, bet gali nutraukt
Nuosavos gyvybės siulą paslėptingą.
(Butėnas pasižiūri ir sudreba):

Ir kogi stebiesi? Genijus šitą plieną
Iškalė prieš amžius, matydams ne vieną
Tokiu kai mes šiaudien, žmogų nelaimingą.
Šį šventąjį plieną man dievai paliko—
Jei dabar jis mudviem geistinuoju liko,
Tai mudviejų širdis pat's dievai surišo.
Kaip esmiu laiminga!

Butėnas (imdamas kalaviją ir jį apžvelgdamas):
Širdis ima viršų,

Ir priverčia baigt gyvatą niekingą,
Kad paskęst gelmėse ten, kur žaibai šviečia...

Grasminė:

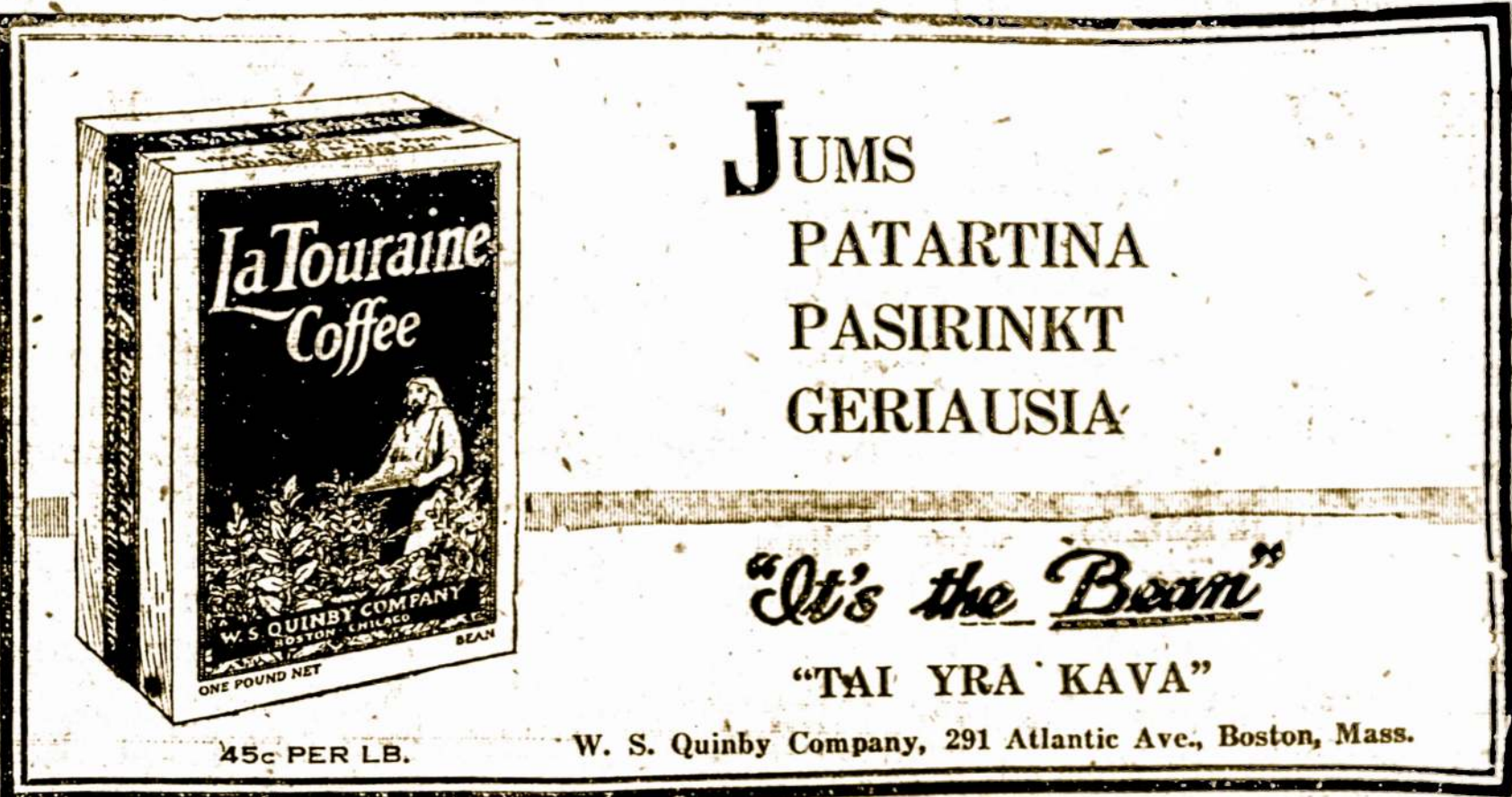
Ten būsim abudu!... O dabar gi šičia
Sėskim valandžiukėi, kai du laimingiausiu...
Ot šitaip! Lai buna viena iš smagiausių
Šita paskutinė mudviem valandėlė!...

Butėnas (pats sau):

Vanago naguose žuvo bālandėlė...

Grasminė:

Nejaugi minėt tau gali but miela
Priežastį nelaimių ir baisaus likimo,
Kuris ant bedugnės krašto tave stato?
O juk tą likimą surengt jį padėjo!

JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA

"It's the Bean"

"TAI YRA KAVA"

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.
Foreign Language Information Service.

PAAISKINIMAS APIE VARTOJIMĄ PASPORTŲ.

Užsiregistravimas.
Suv. Valstijų piliečiai, ketinantieji laikinai apsigyvent svetimoje šalyje, turi užsiregistruoti arčiausioj Suv. Valstijų konsulatej tuoj po atvykimo į svetimą šalį.

Pasirašymas.
Parašas ypatai, kuriai paspartas išduotas, turi but pridėtas tam tinkamoje vietoje, kuomet paspartas gaudamas.

Pasporto pametimas arba sudarkymas.
Paspartas, įstatymiškai ar pasibaigęs, yra svarbus dokumentas, ir saugiai jį reikia prižiūrėti. Pametimas pasporto, įstatymiškai ar išsibaigusio, trukdo išdavimui kito pasporto ypatai, kuri pametė.

Jeigu paspartas neišsibaigęs ir pamestas, naujas bus išduotas tik su prirodymais, kurie parodys valstybės departamentui, jog paspartas ištikro sunaikintas, arba pamestas, ir jog kita ypata negalės tą paspartą naudoti.

Pametimas arba sudarkymas pasporto Suv. Valstijoje turi but ant syk raportuotas valstybės sekretoriui, Washington, D. C. Pametimas arba sudarkymas svetimoj šalyje turi but raportuotas Suv. Valstijų konsuliniam agentui.

Pataisymai ir pailginimai.
Valstybės departamentas pailgins pasporto laiką, arba pertaisys paspartą kitos šalies, arba varduš žmonos ir nepilnamečių vaikų ypatos, kuriai paspartas išduotas. Pasporto agentai Chicagoje, New Orleans, New Yorke, San Francisco ir Seattle gali pailginti arba pertaisyti paspartus. Suv. Valstijų diplomatiški ir konsulariški valdininkai užjūryj gali pailginti ar pertaisyti paspartą.

Paspartai išduoti po Liepos 15, 1922 m. yra, jeigu kitaip nepažymėta, gerai visoms šalims. Tokiu budu nėra reikalinga perstatyti tuos paspartus, tik jeigu keleivis važiuoja Danijon arba Švedijon.

Sekančios informacijos iki šiai dienai yra teisingos, bet ystiek tos reguliacijos visuomet mainosi, ir todėl vizos keliavimo, apsigyvenimo ir panašiais reikalais; patarti- na kreiptis prie diplomatų.

ku arba konsulariškų atstovų tu šalių, kurios bus lankomos prieš apleidžiant Suv. Valstijas. Tas ypatingai svarbu naturalizuotiems piliečiams ir tiems, kurie gimę šioje šalyje iš svetimų tėvų, ir kuomet tokios ypatos ketina aplankyti šalis, kur jie, arba jų tėvai gimė, jie turi atsargiai persitikrint ar jie turi stot kariumenėn, ar gali but sulaikyti dėl netarnavimo kariumenėje.

Šalys, kurios nereikalauja pasportų.
Suprantama, jog paspartai nereikalingi nuo Suv. Valstijų piliečių, kurie keliauja į sekančias šalis: Bahama, Bermuda, Kanada, Kuba, Dominican Republic, Honduras, Jamaica, kuomet keleivis yra žiemos svečias arba turistai; New Foundland, Paraguay ir Trinida. Bet tos šalys, per kurias reikia keliauti, kad pasiekt Paraguaną, reikalauja pasporto.

Dėl tiesioginio keliavimo iš Suv. Valstijų į Meksiką pasportų nereikalaujama. Jie yra reikalingi nuo tų, kurie įeina į Meksiką per trečią šalį. Tas svarbu žmonėms, kurie važiuoja į Meksiką per Kubą.

Kiekvienas čia gimęs Suv. Valstijų pilietis, kuris apleidžia Suv. Valstijas be pasporto, turi turėti gimimo, arba apkrikštijimo sertifikatą, arba prisiegos dokumentą gero Suv. Valstijų piliečio, kuris patvirtina vietą ir gimimo dieną, kuomet kiekvienas naturalizuotas pilietis turi turėti savo naturalizacijos sertifikatą. Tas prirodymas kartais butinai reikalingas gaut sugrįžimo kelionę į Suv. Valstijas ir reikalingas dėl greito įleidimo į Suv. Valstijas.

Čiepijimo sertifikatai.
Prašytojai vizų į Argentiną, Braziliją, Ecuador ir Venezuelą, turi su savim turėti čiepijimo sertifikatą, kuris parodo, jog prašytojas yra čiepytas kaip apsauga nuo rauplių.

(Bus daugiau)

DR. TESSMER, Dentistas.
306 Main St., Worcesteryje, virš Iver Johnson krantuvės

OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvėrgais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai.
Tel. Park 3810

Severos Gyduotes užtik, šeimynos sveikata.

KOSULYS

yra greitai sulaikomas jeigu vartojama į laiką

SEVERA'S COUGH BALSAM.

Palingvins kosulė ir prašalins daug kentėjimu. Pirmasas dėl vaikams ir auguoms.

Kaina 25c ir 60c.
Klauskite pas aptiekorius.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

nuo šalčiui ir Gripui ir Galvos skaudėjimui paeina nuo persalimo.

Kaina 30c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

KJLA ISGYDOMA

Su Stuarto Plapao Paduškaitė Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kļos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendinių neturi. Minkšta, lengva nešioti. Pigi. Jokia nespagumo darbe neturėsi. Gauta sukso medalbus. Mes prisijusime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAL

Plapao Laboratories, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?

Žmonės dažnai mano, kad jie turi širdies ligą arba appendicitą, iš prasties skausmo, kuris ištikro paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsin Seltzer, jeigu nerit pasveikt.

PEPSIN SELTZER

yra vieninteliis gydytojas, kuri palengvina nerviškumą vidurių nesmagumus, ir nuima visą vėmimo laukę netumo. Neturi jokių valstų kenkiamųjų širdžių. Galite gaut hile aptiekos.

Pepsin Seltzer Co.,

PRANAS LEVERIS, Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisyto namų. Taip gi taiso ir dailiną namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kalbos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numerio—
15 Millbury Street, Tel. Park 8177, Worcesteryje.

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu
Nekuk ligi to, Lunomet jau buti priverstas atsigulti. Po sunkiam dienai darbu, savo rankom, kolon ir pečių mūšė paleigvinti.

Zmogus, kurio viršū su savo musku- lais, negali buti sergančiu. Pamėgokit Pain-Expellerio Trynimu suaugusias vietas. Išvėgkite skaudamą pečių ir dešiančių sąnarių Pain-Expellerio palaito sveikas žmones gerole badėtyje 30c. ir 70c. už koka aptiekos.

F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

VIETOS ŽINIOS.

Kazlauskas areštuotas. Petras Kazlauskas, gyvenantis po No. 1 prie Gilman gatvės Worcesteryje, reikalaujant advokatu F. J. Bagočiui tapo areštuotas So. Bostone ir statytas prieš Superior teismą už išaikvojimą \$31,000 korporacijos American & Lituania audyklos, kurios Kazlauskas buvo prezidentu. Iki susirinkimo prisaikintasis teismas (Grand Jury) Sausio mėnesyje, Kazlauskas paliktas po \$10,000 užstato. Skundas pamatuoja Kazlauskos dvi suktybi: išaikvojimas korporacijos pinigų ir po priedanga patriotizmo viliojimą iš žmonių pinigų.

Aušrelės koncertas. Ateinančiojo nedėlio, A. O. H. salėje atsibus Aušrelės iškilmingas koncertas, paminėjimui 10 metų sukakus Aušrelės gyvenimo. Kiek girdėjome, koncertas bus labai įspudingas, nes jame dalyvaus visos galingosios spēkos: Dalyvaus didžiųjų ir mažųjų solistai. Kiekvienam privalu lankyti šį koncertą, nes rengėjai prie jo jau seniai besirengdami padėjo daug sunkaus darbo, idant publiką užganėdijus. Mēs tikimės, kad niekas neapsiriks koncertan atsilankęs.

Rengia veikalą. Kaip tenka girdėt, Aušrelė apsidirbusi su koncertu, ruošia scenon naują veikalą, operetę "Už Tėvynę". Aktoriai jau lavinasi ir kada nors Vasario mėnesyje imsis prie veikalo irgi gana stambaus. Veikalą "Už Tėvynę" pagaminos vietinis veikėjas Bolis Mingilas, kuris ir be to jau yra apie keturis sceniškus veikalus pagaminęs. Prie progos turime patėmyt, kad ponas Mingilas yra darbušis ir gabus inteligentus. Jis dailoje turi gana daug gabumo. Aušrelės kambariuose yra keliatas jo nutepiotų paveikslų, kurie liudija pono Mingilo talentą dailoje. Iš visų jo tēpliotų paveikslų įdomiausias yra "Saulėtekis". Worcesteriečiams yra didelė garbė turint savo tarpe tokį darbštų ir gabų lietuvių.

Visa eilė veikimų. LDD. kuopa turi pasiskyrus visą eilę veikimų, kurie prasidės po Naujų Metų. Pirmiausia atsibus koncertas su vaidinimų trijų aktų komedijos 6 Sausio, ir tas pats bus atkartota 13 Sausio. Prie to ruošiamas veikalai su platesnių programų. Sausio 20 dienoj Lietuvas dukterų draugystė rengia didelę vakarienę. Sausio 17 dienoj vaikus draugija Ziburelis duos savo koncertą. Viskas atsibus Lietuvių salėje prie Endicott gatvės.

Stankevičiaus prakalba. Gruodžio 18 vakare Klubo kambariuose įvyko Stankevičiaus prakalba, kurios pasiklausyt susirinko apie 100 ypatų. Visi atydziai klausėsi, nes Stankevičius moka gražiai ir aiškiai kalbėt ir gyvai apipasakot Lietuvoj

igytus įspudžius. Klubas labai gerai padarė tą vakarą surengdamas.

Klubo koresp.

Apsigyveno Worcesteryje iš Waterburio atkeliavusi Johanna Levickiūtė, praktikoje prityrusi siuvėja. Apsigyveno ji pas Oną Degutienę, po No. 36 prie Pine gatvės, antrame gyvenime, ir ten užsiėmė siuvimu. Tėjimas iš Lincoln gatvės. Kas geidžia, kad gaut gražiai pasiūtą drabužį, lai kreipiasi prie jos ypatiskai, ar telefonu 2805—J.

Nelaimė. Felikso Gerbutavičiaus, kuris neseniai prie Millbury gatvės įsisteigė vaisių pardavėklą, namuose įvyko didelė nelaimė: jo šešių metų vaikų automobilis gatvėje taip pavojingai sužeidė, kad į antrą dieną ligonbutyje numirė. Rep.

Nelaimingi metai... Gatvekarių kompanija skundžiasi, kad šie metai yra nelaimingi, nes dėl gražaus oro ir ilgo rudens, jos įeigos nu puolė 6% žemyn, arba įeigų turi ant tiek mažiau negu rudenį praėjusių 1922 metų, kadangi dėl rudens oro gražumo žmonės daugiau vaikščioja pėksti. Prie su mažinimo jos įeigų prisidėjo ir automobiliai, kurie kas kart jos pelną vis daugiau paveržia. Tai blogai. Gal įeigos pasididintų, kad taip pakeltų mokesčius už važiavimą nors iki 25 centų....

Worcesterio augimas. Worcesterio gyventojų skaitlius su galu šių metų yra didesnis 10% negu buvo 1920 metuose. Gyventojų 1920 metuose buvo 179,754, gi dabar yra 197,729. Tame skaitliuje anais metais vyrų buvo 89,586, dabar yra 98,545. Nemečių anais metais buvo 55,977 vyriškos ir 56,181 moteriškos lyties, dabar yra 61,575 vyriškos ir 61,799 moteriškos lyties. Pavienių anais metais buvo 19,337 ir šeimynų 39,230. Dabar pavienių yra 21,271 ir šeimynų 43,153. Mokyklas lankančių vaikų skaitlius per tą laiką pasidaugino 6.8 nuošimčiu.

Kalėdoms nuodai. W. Sullivan, prohibicijos agentas Lowellio divizijos atvykęs Worcesterin pasakė, kad kas pirkosi sau degtinės kalėdų šventėms, tas pirkosi sau tikrus nuodus, kokių nebuvo nė vienoms kalėdoms nuo kaip seniai prohibicija gyvuoja. Jis buvo New Yorke ir ten jam teko išbandyti nuo kontrabandnešių atimtą degtinę, gabantą per Kanas rubežius, ir jis persitikrinęs, kad platinamoji šventėm degtinė yra tik tokiu vardu, gi tikrenybėje ji yra gyvieji nuodai.

Atkersijo... C. Remington, gyv. prie Rockdale gatvės suibarė su savo vyru. Tas supykęs susiėmė savo viską ir atsiveikines du vaiku, išėjo savais keliais. Ji pasivijusi gatvėje jį atspirašinėjo ir prašė kad grįštų, bet viskas buvo veltui; nuėjo ir negrįžo. Tada ji pasiryžo atkersijoti jam. Parašius jam atsiveikinimo laiška, prašydama sugrįšt ir vaikus perduot

jos motinai, išgėrė pusėtiną dozą jodinos nuodų. Vienok kaimynė tuotarpu atėjus greitai pašaukė daktarą, ir galbut jos gyvybė bus išgelbėta. Gydoma ji miesto ligonbutyje.

Nusinuodino gazu. Kaimynai J. Marshall, gyvenusių prie Elm gatvės, nematydami nieko gyvo apie namus, pašaukė policiją, kuri atėjus suvuodė gazo dvoka. Įėjus vidun atrastas patį Marshall ir jo žmoną negyvus valgymo kambaryje prie stalo. Kambariai buvo pilni gazo smalkių, priėjusių per perplyšusią dudą prie vėrimo pečiaus. Pats Marshall turėjo 74, gi jo žmona 73 metus amžiaus.

Nežinoma priežastis. Konduktorius Mellon ne atėjo į laiką - pervazos stotin prie Barber perkrovos, o kad jis susavim turėjo svarbius užrašus, pradėta jo įieškoti. Policijai ir darbininkams leidosis į plotvę, patėmyta iš barstytos kruvinos popieros, kurias sekant atrasta ir pats Mellon negyvas, su perpjauta gerkle. Žudystos priežastis nežinoma.

"Darbymetė". Teisinas turėjo didelę darbymetę praėjusiam panedėlyje, bausdamas keturis žydus ir vieną lietuvių, kam tie laužė "viešpaties dieną", savo krautu vėse pardavinėdami produktus žmonėms. Po \$10 nubaustais likosi: C. Ekonomus, L. Creamor, R. Silverman, F. Gorczyia ir Franas Balčiunas, turis savo krautu vę prie Corral gatvės.

PAJESKOJIMAI:

PAJESKAU draugo Kazimiero Švažos, pačina iš Vinkšnių miestelio. Girdėjau, gyvena Amerike. Prašau atsisaukt.

Kaz. Rulis, Park Sta., BOX 214, Vandergrift, Pa.

PAJESKAU Konstanto Lideikos. Girdėjau, kad pereitais metais buvo Lietuvoj, bet sugrįžo į Ameriką. Turiu labai svarbų reikalą—malonekit atsisaukt.

Jurgis Žukauskas, 918 Bank St., Waterbury, Conn.

PAJESKAU brolio Pranciškaus Biručio. Žinau, kad gyvena Chicagoj. Nežinau antrašo dabar. Atsisaukt malonekit šiuom adresu—

Miss. Veronika Birutis, 918 Bank St., Waterbury, Conn.

PAJESKAU brolio Ignaco Taparauskos, 38 metų amžiaus, amate kriaučius, tarnavęs Rusijos kariuomenėje, mieste Smolensk. Išvažiavo iš Grinkiskės miestelio 1914 m. į Chicago, Ill. 9 metai, kaip neturiu žinios nuo jo. Turiu daug svarbių reikalų. Melsiu paties atsisaukt, arba žinanti suteikit jo antrašą, už ką busiu dėkingas arba suteikisiu kalėdinę dovaną.

JONAS TAPARAUCKAS, 1380 Bellows st., Akron, Ohio. (50—1)

CAPITOL PHOTO STUDIO. Dailus, gerai padarytas paveikslas, tai tinkamiausia dovana jūsų draugams ir gentims. Mano ilgą metų patyrimas ir prieinamos kainos padaro šią įstaigą tinkamiausia vieta nušimti paveikslus. Taipgi norime atkreipti atyda Choro, Kuopų ir Draugijų, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nušimti paveikslų didelėms grupėms žmonių. S. BAJERČIUS, Savininkas, 24 MILLBURY STREET, Tel. Park 2098 R.

UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpptaus kelias į visas dalis LIETUVOS. Išplaukiami kas savaitę mūsų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland, su I, II, ir III klases pasażierais ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III klases. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės. UNITED AMERICAN LINES, Julius Rottenberg, Inc., 260 Hanover St., Boston, Mass. arba kiti įgaliojti agentai.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI!! Parėjo naujų sampejų audeklų dė žieminių overkočių ir siutų. Ateikite pasirinkti ju SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare. Vincas Intas & Son, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS. Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persando trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip: 340 HARDING ST., WORCESTER, MASS. Telephone Park 4156

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖ. ATLIEKA VIŠOKIUS SPAUDOS DARBUS, GREITAI, ir PIGIAI! Spaudina Knygas, Konstitucijas, Tikietus, Plakatus, Laiškams Antgalvius, Bilas, Vizitines Korteles, Kopertus, Dideles Apskelbimų Kortas, Bendaroles, Kvitais, Čekius Ir Viską, Kas Tik Spaustuvėse Apdirpama.

Viskas Spaudinama Viena Arba Keliomis Spalvomis, Sulyg Pareikalavimo Ir Stiliaus.

Draugijos kaip ir pavienės ypotos, turėdamos kokių spaudos darbus, lai kreipiasi prie mūsų tuojau, o mes darba atliksime kuogreiciausia ir kuogeriausia. Kam reikia duot darbus svetimtaučių spaustuvėms, kurios ne suprasdamos lietuviškos kalbos, vardus, žodžius ir sakinius sudarko ir darba atlieka klaidingai, kad galima gerai darbus padaryt lietuviškoje "Amerikos Lietuvis" spaustuvėje, kurioje darba prityrę ir darbo technika pažįstanti darbininkai.

"Amerikos Lietuvis" Amin., 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Pirmas Lietuviškas Graborius. Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taigpi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

JUSŲ UŽSITIKIMA. APTIEKA. Tėmykit šią vietą dėlei speciališkių pasiulymų Kalėdų šventėm.

H. H. O'ROURKE'S PHARMACY. 360 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS. Priešais Ward gatvę. Žemos kainos. Abelnas apskritas patarnavimas.

Ruffles. Trindamas su Ruffles. Išrinsi Pleiskanus Lauk. Nėštį, ni 24 visa diena—jūs net atėitit is tur to pleiskanų tiek imsi! Šio džiaugio jū kaver, jū džiaugio pleiskanų šonėla is jū galyvės, sutėria jū drabalinis, dūro ne-mulnimo kėitėviam arsi jū suančiam, ir vis neapkalnami netit!

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS. Juozas J. Dirsas. Geriausiai patarnauj už pi gausia preke. Jei mirtis patiktų jū draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs. Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkrausto ofisą į naują vietą, po numeriu: 13 ELLSWORTH STR. Tel. Cedar 4953.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street. Turtas — \$22,500,000. Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 8 popiet. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet. Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

J. L. Pašakarnis. Lietuvis optometristas. Ir akinų pritaikintojas. 447 BROADWAY, So. Boston, Mass.

Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvis Dentist. Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcesterj.

APTIIEKA. Vienintėli Lietuvis Vaisinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabėnuo daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų. Norėdami sučėdyt pinigų ir sveikatą, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolung atėit, tai raškytė, o bros paįsišime reikalingus vaistus per ekspresą. A. Budrevičius, Preziorius, 122 Millbury st., Worcester, Mass.

KATALOGAS DYKAI. Reikalaukite mūsų krautu vės lietuviško iliustruoto Katalogo. Žemos kainos laikrodėliu, perliniu ir gintarinu karoliu, žiedu, sidabrinu šaukštu, šaukučiu ir peiliu, britv, pustu, budilninku, laikrodžiū, auksiniū ir fontaniniū rāsomų plunksnų, paįšėliū, muzikališkų instrumentu, lietuviškų rekordų, Player pianams lietuviškų šokiū ir dainų, armoniku, revolveriū, liet. knygu ir tt. Adr.: JOS. F. BUDRIK, 3343 So. Halsted St., CHICAGO, ILL. (48—52)

LIETUVA. Pirkite laivakortes jūsu gimimėms Lietuvoje. Kompanijos raštinė Kaune, kuogeriausia prižiūrēt visus keleivius. WHITE STAR LINE N.Y.—Plymouth — Southampton. Išplaukiami kas subata. Milžinai laivai Majestic, Olympic. Greiti perkėlimai į Baltijos uostas. AMERICAN LINE Joint WHITE STAR LINE Service Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg. Reguliariški išplaukiami. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostas. RED STAR LINE N.Y.—Plymouth — Cherbourg — Antwerp. Tankūs išplaukiami. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Zeeland, ir Gothland (3čia klases). Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietiniū agentų, ar i Passenger Department, 84 State St., Boston, Mass.

HOLLAND AMERICA LINE. Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, ir iš visų dalių LIETUVOS. Savaitiniai išplaukiami. Neprlyginami parankumai. Mes suteikiame pagėba gavime reikalingų dokumentų (affidavitų). Musų atstovai prižiūri viską smulkmeniškai, ir keičia vieni prižiūriami iš pat vietos į vieta. Pareikalavus prisiumtiū kainų ir išplaukimų suraša. Del užsakymų ir informacijų, raškyt vietiniū agentai, arba i Holland-American Line, 89 State St., Boston, Mass.

CUNARD. Iš BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool. ant naujų, dideliū, puikiū alieju varomū laivų: Taipgi is New York, ypatiskai (Sausio 27-ta AUSONIA (Vasario 24-ta (Kovo 23-ta) prižiūrėta kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas subata ant trijų mariū milžinū, su persėdimu Southamptono. MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA. Taipgi reguliariai išplaukiami tiesiog i Hamburgą ant naujų aliejaus laivų. 3-ia klases: (1) Pilava \$106.50 (2) Hamburga \$108.50 Karės taksų \$5.00. Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba i

CUNARD LINE, 126 State St., BOSTON, Mass.

"111" CIGARETAI. Jie yra GERI! 10¢. Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigais!

"Skrom," P. Lipneviciaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje. NĖPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!! Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkireja, kada oras nuolat mainosi. Bēt nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagyde daugelį žmoniū, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmoniū pasigėbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jūms prisiusime dėl persitikrinimo. Jeigu jūse sergāt reumatizmas, nepasiduokite. Raškytė pas mus, mes prisiusime šiu stebuklingū gyduoliū. Nėlank ir nekėntėk be, reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiumtū \$1.25. M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.